Година III. Плѣвенъ, 1-ий Ноемврий 1898 год. Брой 16.

ВИНАРСКО-ЗЕМЛЕДѢЛЧЕСКИ ВѢСТНИКЪ

Редактира се отъ редакционно-административния комитетъ, състоящъ отъ: Хр. С. Георгиевъ, Д. Торомановъ, А. Гечевъ, М. Чукчуковъ, К. Малковъ и Д. Гюлеметовъ.

„Винарско-Земледѣлчески Вѣстникъ" излиза два пѫти въ мѣсеца: на 1 и 15 ч.

Годишната му цѣна за България е 4 л., за въ странство — 5.

Всичко, що се отнася до вѣстника, се испраща до редакцията въ гр. Плѣвенъ.

Необнародвани рѫкописи, по желанието на авторитѣ имъ се връщатъ съ неплатени писма.

За обявления на 4 стр. се плаща по 30 ст. на редъ, смѣтани въ гармондъ.

На всичкитѣ ученици се отстѫпя за 3 лева годишно.

СЪДЪРЖАНИЕ: 1) Резултатитѣ отъ опититѣ съ разни земледѣлчески растения при испитателното поле на Руссенското Държавно Земледѣлческо Училище; 2) Садение на дръвчетата; 3) Употрѣбление на чуждитѣ вина въ Германия за размѣсване съ мѣстнитѣ; 4) Новитѣ дъсчени кошери; 5) Вносъ и износъ на вината въ Англия прѣзъ миналата 1897 година; 6) Рецепти за мазило на течащи бъчви; 7) Отъ Комитета; 8) Отъ Редакцията; 9) Обявления.

Резултатитѣ отъ опититѣ съ разни земледѣлчески растения при испитателното поле на Руссенското Държавно Землед. Училище.

Руссенското Държ. Землед. Училище, още съ основаването си, както и всѣко едно земледѣлческо училище, е имало за цѣль, покрай обучаването на ученицитѣ съ основитѣ на земледѣлието, още и съдѣйствието съ разни срѣдства за подобрението на земледѣлието въ цѣлата страна и поставянето му въ онова стѫпало, въ което то трѣбва да стои, съобразно съ обстоятелствата. За постигането на послѣдното, училището се е трудило, или чрѣзъ показвание нагледно много нѣща на околнитѣ земледѣлци, които съ течението на врѣмето сѫ се увѣрявали въ тѣхната практичность, или пъкъ необходимость и сѫ ги въвеждали, или пъкъ то е поемало подобни работи, които земледѣлцитѣ мѫчно могѫтъ да правятъ за опитъ, само и само отъ тѣзи си опити да извади онова, което ще бѫде полезно и доходно. Между послѣднитѣ работи на училището, спада и опитването на разни нови растения и нови сортове отъ сѣющитѣ се растения, за да се намѣрятъ, кои сѫ най-згодни за нашитѣ условия, та да могѫтъ съ течението на врѣмето и тѣзи да намѣрѫтъ практическо приложение, па даже, ако напълно отговарѫтъ на изискванията, да замѣстятъ съвършенно до сега култивирующитѣ се видове, или пъкъ отдѣлни сортове. Прѣдприемането на подобни опити, както на всѣкждѣ, изначало е ставало въ по-малки пространства, за да не би загубитѣ, които често пѫти могѫтъ да произлѣзѫтъ, да бѫдѫтъ твърдѣ голѣми и отъ друга страна да може да бѫде по прѣгледно за всѣкакви прѣсмѣтвания. Такива мѣста, отдѣлени отъ фермитѣ (чифлицитѣ), които служѫтъ само за направа на разни опити, се казватъ — *опитни* или *испитателни полета*.

До колко испитателното поле на Руссенското Землед. Училище е могло да помогне въ това отношение за врѣмето прѣзъ което въ него сѫ прѣдприемани опити, ние нищо неможемъ да кажемъ и то главно по тѣзи причини, че то е имало на расположението си твърдѣ малки пространства земя и опититѣ сѫ правени не поне на 1 Д-а, а на парцелли (лехи, фетирий) до 40 — 50 □ м. голѣми. Естественно е, че резултатитѣ добити отъ такова едно малко пространство немогѫтъ, или пъкъ твърдѣ редко могѫтъ да се очакватъ да бѫдѫтъ равни съ онѣзи добити отъ голѣмитѣ ниви. Въ много случаи, по причина на подобрата обработка, която е исключително рѫчна, резултатитѣ ще бѫдѫтъ много по-голѣми. По малки ще бѫдѫтъ пъкъ, когато нѣкой паразитъ, билъ той животенъ, или растителенъ, нападне посѣвътъ, който може съвсѣмъ да бѫде уничтоженъ.

Ако не е могло напълно да отговаря това испитателно поле на своето прѣдназначение въ горната смисълъ, то пъкъ е направило твърдѣ много въ това, че е служило като едно мѣсто, кѫдѣто учащата се младежъ въ училището е могла да се запознае съ много за нея непознати растения, а така сѫщо и твърдѣ различни сортове, особенно отъ житнитѣ растения.

Взето обаче подъ внимание голѣмото значение, което може да има едно добрѣ урѣдено испитателно поле, по отношение въвеждането и опрѣдѣлението доходностьта на новитѣ растения и сортове въ насъ, мислимъ, врѣме е вече, ботаническитѣ градини (ако така нарѣчемъ досегашнитѣ испитателни полета) да се основѫтъ при нашитѣ землед. училища и модерни испитателни полета. Основающе се на горното, Руссенското Държ. Землед. Училище отъ мѣсецъ Септемврий 1897 год., основа върху пространство отъ 3 ha, едно такова испитателно поле, което прѣзъ идущитѣ години има мѣсто да се продължи и да стане 8 хектари, само ако Почитаемото Министерство на Търговията и Земледѣлието се заинтересува и му даде нуждното съдѣйствие, като прѣдвиди нѣкоя по-голѣма сума за надници, инструменти и сѣ-

мена. Особенно важно е извършванието на отдѣлнитѣ работи, което става съ ученицитѣ, вмѣсто съ работници. А всѣки знае, че ученицитѣ се вематъ и на много други практики, така щото често пѫти може да се случи да закѫснѣе нѣкоя важна работа, или пъкъ извѣстни работи да не бѫдѫтъ свършени добрѣ отъ ученицитѣ, понеже тѣ се учатъ да работятъ. Необърне ли се внимание на всичко това отъ тамъ отъ гдѣто трѣбва, то увѣрени сме, че съ това ще се убие енергията на ръководителитѣ му и ще се напустне, сѫщо тъй, както сѫ се напуснали и много други работи по сѫщитѣ причини.

Новото испитателно поле на училището, лѣжи на юго-западната страна отъ стопанскитѣ здания, на едно съвършенно равно мѣсто, което може добрѣ да бѫде огрявано отъ слънцето отъ всѣко положение. Изложено е така сѫщо твърдѣ много, както на сѣвернитѣ, така и на юго-западнитѣ вѣтрове. Цѣлата мѣстность тукъ и около училището лѣжи на една височина отъ 157·70 метра надъ морското равнище. Почвата е иловита, а подпочвата отъ сѫщия характеръ. Орницата е дълбока около 15 см. Когато на дълбочина до 1 метръ почвата отива все едно, а по-надолу дохожда единъ пластъ жълта пластическа глина а подиръ него пѣсъклива почва, Отсътсвието на какъвто и да е отъ първобитнитѣ камъни, ни доказва, че тази почва е наплавена. По ясно това се вижда и отъ пластоветѣ на околнитѣ баири. Въ това землище нѣма никѫдѣ камъни, нито пъкъ едъръ пѣсъкъ на значителна дълбочина. Нъ на 5—6 километра далечь, къмъ Червена вода, въ нискитѣ мѣста се намиратъ добри кариери на варовити камъни е едъръ пѣсъкъ.

Отъ направената механическа анализа на почвата намѣри се:

а) *въ орницата* (срѣдно отъ три опита):

1. Глина и Хумусъ (отплавни материй) 31·104 %.
2. Най-дребенъ пѣсъкъ по-голѣмъ отъ 0,25 мм. 0·006 %.
3. « « « по-малъкъ « « 68·890 %.

Всичко = 100 000

в) *въ подорницата* (отъ три опита срѣдно):

1. Глина и Хумусъ (отплавни материй) 35·31 %.
2. Дребенъ пѣсъкъ по-малъкъ отъ 0·25 мм. 64·69 %.

Всичко = 100·000 %.

Хигроскопическа вода въ почвата = 4·333 %. Хумусъ заедно съ излѣтялата въглена киселина, отъ загрѣванието на вариевитѣ люспезневитѣ сали = 5·067 %. Отдѣлното тегло, опрѣдѣлено съ пикнометра = 2·023. По отношение на варьта, тя е доста богата. Химическа анализа не е правена, макаръ, че би било доста важно, да се знае като въ какво количество се намиратъ поне нѣкои отъ главнитѣ хранителни материй, като: калия, азота и фосфорната киселина.

Отъ механическата анализа може да се сѫди, че тя по физическитѣ си свойства е една отъ най-добритѣ, защото съдържа въ умѣрено количество глина, хумусъ, а освѣнъ това, най-много до 65 % отъ най-дребния (по-малъкъ отъ 0·25 мм.) пѣсъкъ, който убословва едни отъ най-добритѣ физически свойства. Такава една почва, по всичко горѣказано, може да се причисли къмъ *пшеничнитѣ почви* а въ добри години може да даде твърдѣ добри доходи и най-голѣми отъ пшеницата, прѣсмѣтнато въ пари. Освѣнъ пшеницата, тукъ могѫтъ да вирѣѭтъ съ успѣхъ: ячмика, ржѫта, овеса, рапицата, царевицата, бобовитѣ растения, люцерната и пр., стига останалитѣ условия да подпомагатъ за това.

По отношение на плѣвелитѣ, тя е твърдѣ много богата. Отъ правенитѣ наблюдения прѣзъ тази година се забѣлѣжва, че най-много се намиратъ слѣдующитѣ плѣвели: паламида, глухарче, дива лобода (щиръ), червенъ щиръ (отърода на Amarantus) и пирей. Съ тѣзи плѣвели сѫ много богати всичкитѣ почти ниви при фермата. Макаръ, че се вземахѫ найстроги мѣрки за отстранението имъ отъ испитателното поле, това още не се е постигнѫло съвършенно, а иска още нѣкоя и друга година сериозна работа. Особенно исчистванието на плѣвела червенъ щиръ, би било твърдѣ мѫчно, тъй като почвата е пълна съ неговитѣ много дребни и лъскави сѣмена и винѫги поникватъ щомъ има по-вече влага.

Влажностьта на почвата изобщо не е твърдѣ голѣма, почвата прѣзъ лѣтото много изсъхва и ако се оре въ влажно врѣме дава доста голѣми буци, които твърдѣ мѫчно се растрошаватъ.

Мѣстото, кѫдѣто е испитателното поле е твърдѣ изложено на вѣтроветѣ, както това и по-рано казахме, та прѣзъ зимата, при по-топълъ вѣтръ, снѣгътъ се топи и лесно помръзва почвата прѣзъ нощьта; та по тази причина есеннитѣ посѣви, макаръ иначе най-доходнитѣ, често помръзватъ, особенно пъкъ отъ 2 — 3 години насамъ, откакто зимата се отличава съ своето безснѣжие.

Цѣлото испитателно поле се раздѣли на 26 малки ниви, всѣка една отъ по единъ декаръ. И за посѣвание прѣзъ тази година се опрѣдѣлихѫ слѣдующитѣ растения: пшеници: зимни: обикновенна, венгерска и загария, пролѣтни: руска, венгерска, американска — опскачавалска и goldendrop; ячемици: пролѣтни: шведски, орегонъ, хана и шевалие; макъ; царевица: златенъ и бѣлъ конски зѫбъ, чинквантино, пигнолето, наперотолло, чеклеръ и обикновенна влашка; цвекло — кръмно: лойтвищеко, оберндорфеко, екендорфеко, мамутъ и Wolfner-vbo; захарно: vilmoren и kleine wanzleben-cko; добружански ленъ; французско бѣло просо; племонтски конопъ и картофи: обикновенни и Erly rosa.

Слѣдъ горното описание на испитателното поле, нѣка ни бѫде позволено да разгледаме и резултатитѣ отъ тазгодишнитѣ опити съ помѣнатитѣ по-горѣ културни растения. Разбира се, че ние сме далечь отъ мисъльта, че съ това съобщение прѣдаваме нѣкои вече доказани резултати, понеже за такива може да се говори едвамъ слѣдъ като се повтарятъ опититѣ поне 5 — 10 години най-малко. Тука обаче ние ще се стрѣмимъ да покажемъ това само за тази година безъ да вадимъ положителни заключения. За да дадемъ каква да е цѣна на тѣзи наблюдения, при липсванието на 5 или 10 години, ние ги свързваме заедно съ метеорологически наблюдения и нѣкои общи заключения, които бихѫ могли да се направятъ отъ еднитѣ и другитѣ.

---

1. Пшеници.

а) *зимни пшеници.*

За посѣванието съ зимни пшеници се взехѫ три, една

до друга лѣжащи парцелли (ниви), понеже само така ще могжтъ най-правилно да бжджтъ оцѣнени резултатитѣ. Понеже за пръвъ пътъ пакъ се започвахж опити на по-голѣмо пространство и бѣше кжсно да се испишатъ нѣкои други сортове зимни пшеници, то започна се опита съ: обикновенна пшеница, унгарска и загария. Почвата на която се посѣхж пшеницитѣ имаше и миналата година пшеница, нъ понеже е доста богата не се натори. Прѣора се за пръвъ пжть на 11-й Септемврий и на вторий пжть на 22-й Септемврий, като сжщеврѣменно се прѣвлачи и посѣя въ редове на 15 см. растояние. За посѣвание се употрѣби слѣдующето количество сѣме: отъ венгерската пшеница 8.5 kg., загария 10 kg. и обикновенна 8 kg.

Всичкитѣ три вида поникнахж около 7-й Октомврий. Причината за толкосъ кжсото поникване бѣше отсътствието на влагата, защото отдавна не бѣше валялъ дъждъ, който да понапои земята. За да си съставятъ читателитѣ едно по-добро понятие върху това, нѣка разглѣдаме по-долу наблюденията върху врѣмето, черпени отъ метеорологическата станция при училището.

На 18-й Септемврий т. е. 4 дена срѣди посѣванието е падналъ 4·3 м. м. височина (ако да не се испаряваше и ако да не се попиваше) дъждъ, нъ това количество никакъ не е било достатъчно, защото почвата бѣше твърдѣ много изсъхнала. Подиръ посѣванието заваля на 23 и продължава по-малко на 24, 25 и 26. Всичко наваля 15·7 м. м. т. е. едно значително количество, което бѣ достатъчно да накара растенията да покаратъ, само ако да не бѣше ниската температура на въздуха прѣзъ нощьта, както това се вижда отъ долнята таблица.

	Дата	срѣдня темпер.	минимал.	максимал.
Септемвр.	22.	17·9	9·2	23·5
„	23.	16·7	15·0	21·5
„	24.	8·4	6·5	13·5
„	25.	6·5	5·4	9·2
„	26.	6·0	1·2	12·0
„	27.	7·3	3·5	13·0
„	28.	7·5	3·0	13·4
„	29.	9·9	5·0	16·4
„	30.	10·4	5·6	16·2
Октомврий	1.	10·6	6·8	17·4
„	2.	12·2	4·2	22·0
„	3.	12·6	6·1	21·1
„	4.	12·8	6·4	26·3
„	5.	11·7	5·0	20·2
„	6.	10·5	3·1	19·2
„	7.	10·9	4·0	19·3

Отъ горното ясно се вижда, че слѣдъ 4 — 5 дена отъ посѣванието, когато можеше вече да почне кълнението, температурата се понижи значително, което е и продължила сжщото. Освѣнъ това, често пжти може да падне много влага, нъ вслѣдствие на силнитѣ вѣтрове, тя лесно се испарява. Обърнемъ ли внимание на това въ нашата мѣстность, то забѣлѣзваме, че по метеорологическитѣ данни, тъкмо подиръ дъждътъ е имало южeнъ и западенъ вѣтъръ и то съ скорость и сила 16 метра въ секунда. Този вѣтъръ е продължавалъ цѣли два дена. Такива вѣтрове се забѣлѣзватъ тукъ много често и тѣ сж причината, щото голѣмото количество влага да не могжтъ да упражнжтъ онова влияние, което би трѣбвало да упражнжтъ. Нъ росата, сланата и часть отъ падналия неиспаренъ дъждъ сж помогнжли за едно макаръ и по късно поникване.

Веднага слѣдъ поникването започна сушата и сухитѣ студове, които продължавахж прѣзъ цѣлата зима и бѣхж причина по нѣманието на снѣгъ за помръзването на пшеницитѣ. Най-много помръзвахж: загарията и унгарската, а по-малко обикновенката пшеница. Видя се на пролѣть, че останжлото нѣма да си заплати поне трудътъ и заради това се изорахж парцеллитѣ отново на пролѣть за посѣвание на лѣтна пшеница.

За да се види по-добрѣ каква е била зимата, ние даваме по-долу срѣдно-дневната и минималната температура срѣдно за мѣсецитѣ: Ноемврий, Декемврий, Януарий и Февруарий, а така сжщо и количеството на ниспаденията за всѣки мѣсецъ отдѣлно.

мѣсеци.	количеството на ниспаденията.	срѣдня температ.	минимална температура.
1. Ноемврий	19·8 м. м.	1·4	
2. Декемврий	12·3 „	—2·0	
3. Януарий	17·0 „	0·4	— 20 на 14
4. Февруарий	24·4 „	0·7	—12·0 „ 4.

Цѣлото количество на ниспаденията за четиритѣ мѣсеци е било 73·5 м. м. При такова слабо количество снѣгъ (а много пжти валѣше дъждъ) и при ниската температура до — 20° прѣзъ нощитѣ, естествено е ще послѣдва едно помразяване на посѣвитѣ, особенно пъкъ на онѣзи, които сж изложени на силнитѣ вѣтрове, каквито цѣла зима владѣжтъ въ чифлика.

(Слѣдва).

Садение на дръвчетата.

Въ единъ отъ минжлитѣ бройве на вѣстникътъ ни, бѣхме дали дума да споменемъ нѣщо и за садението на дръвчета.

Ако помнятъ заинтересованитѣ въ него брой се указваше, че добриятъ успѣхъ на едно дръвче е въ голѣма зависимость отъ доброто и на врѣме приготвено мѣсто, гдѣто по-късно ще се намѣри поменжтото.

Ако приготовлението на мѣстото се извърши, така както се прѣпоржчваше, би имало капитално значение върху общата вегитация на дръвчето.

Отъ друга страна грижитѣ и вниманието посвѣтени при деликатнитѣ работи на самото засаждание, сж сжщо отъ много зависящитѣ фактори за сполуката на дѣлото.

Ний ще разглѣдаме сега най-подходящитѣ начини касателно относящитѣ се работи по засаждането.

Въ моментътъ пишайки тѣзи рѣдове, дръвчетата се лишаватъ отъ важнитѣ си органи — листата, които се готвжтъ да посрѣщнжтъ мъртвия сезонъ.

Припомнямъ, обаче на читателитѣ, че врѣме е вече да обърнатъ вниманието си относително посаждането.

Врѣме е, казвамъ, най удобно и згодно за тази работа, за да не се рискува нито съ едно дръвче,

Когато листата посрѣщнатъ есенната слана, не закъсняватъ да се отдѣлжтъ отъ дръвчетата; движението на

мъзгата спира и послѣднитѣ вече се намиратъ, така да се каже, въ спящо състояние или застой.

Засаденото, прѣзъ това врѣме дръвче, при все, че се намира въ застой, неговата коренна система не закъснява да образува нови влакнообразни коренчета; тъй като и прѣзъ зимний сезонъ въ земята сѫществува извѣстна топлина.

По този начинъ, въпроснитѣ, освѣнъ гдѣто усигоряватъ прихващанието му, нъ и позволяватъ да расте съ поголѣма бързина; отъ колкото това засадено късно, т. е. на пролѣть, особенно пъкъ въ леки и сухи почви.

При всичко това, не може се установи едно абсолютно разрѣшение върху този въпросъ, тъй като въ студенитѣ, збититѣ и влажнитѣ почви, пролѣтнитѣ посаждания сѫ за прѣпоръчване.

Гдѣто ще се каже: натурата на почвата и климатътъ въ страната ръководѣтъ градинаря за това нѣщо.

Въ случаятъ, гдѣто послѣдний е принуденъ да посажда малко по-рано отъ уреченото врѣме на Есень, т. е. прѣди опадванието на листата, не остава освѣнъ да продължава работата си; като вземе грижата да отстрани съ ръка листата на дръвчето, и подиръ засажданието намаже стъблото му съ растворъ отъ варено млѣко и глина. Съ помощьта на тѣзи прѣдпазителни мѣрки, прихващанието ще бѫде усигорено. Въ такъвъ случай, очевидно е, че трѣбва да послѣдва едно изобилно поливание, па даже пръскание клонитѣ и стъблото съ вода ако е горещо.

Прѣди да засадимъ дръвчето, подрѣзватъ се всички по-развити повредени корени отъ лопатата при изваждание-то му. Първитѣ приблизително въ една трета отъ дължината имъ, а вторитѣ до неповредениитѣ части. Ако рѣзътъ се направи гладъкъ, т. е. съ остъръ ножъ, въ кратко врѣме се явява колосътъ, отъ който се развиватъ нови корени.

Рѣзанието се извършва отъ долу хоризонтално, така щото раната да стѫпи на земята, въ противенъ случай дъждовната вода ще навлезе въ сърдцевината на коренитѣ и ще причини загнивание.

Съразмѣрно съ изрѣзванието коренитѣ, извършва се такова и върху короната. Тукъ трѣбва да се внимава щото рѣзътъ да окончава съ вънкашна пѫпка за да може се извършва отдалечавание на развититѣ се клонки отъ оставенитѣ пѫпки отъ срѣдоточието на короната.

Слѣдъ приготовлението дръвчето по този начинъ, пристѫпва се къмъ засажданието.

Когато почвата е много мокра или суха и мръзне, не трѣбва да се извършва послѣдното.

Земята трѣбва да бѫде толкозъ суха или влажна, щото да се распада лесно на дребно, когато се разбърква съ лопата, а не да се олепи или остава на буци.

Забива се колъ въ средата на приготвеното мѣсто, о който ще се завърже стъблото за да не се размѣства отъ вѣтърътъ.

Коренитѣ се распрѣдѣлѭтъ добрѣ съ ръка, подиръ което се заравятъ съ ситна пръсть. Не се приблъсква силно за да не се причини наранявание или исчупвание на коренитѣ.

Въ влажнитѣ почви се засажда по на високо, отъ колкото е било въ разсадникътъ, защото прѣзъ зимата пръстьта ще се слѣгне и дръвчето ще падне ниско, което е въ негова вреда.

Вързката въ първото врѣме се не стѣга много, тъй като казахме, че пръстьта се улѣгва и дръвчето ако не е раслабено остава като окачено за колътъ.

За да се прѣдвардѭтъ, ново-засаденитѣ на есень дръвчета, отъ измръзвание прѣзъ зимата, около основата на стъблото се поставя пласть отъ полуизгнилъ конски торъ.

Тъй като всѣко едно засадено дръвче на есень или пролѣть боледува извѣстно врѣме, вслѣдствие на което се изнѣжава, слѣдователно за да увардимъ послѣдното отъ силното пролѣтно слънце, прѣзъ Мартъ мѣсецъ намазваме стъблото съ каша отъ глина, говежди извержения и пепель. Ако тази мазилка се измива отъ дъждоветѣ се повтаря и потретва.

Нѣкой градинари прѣдпазватъ короата и стъблото, като ги обиватъ съ слама. Това не се прѣпоръчва, тъй като сламата, освѣнъ гдѣто служи, като свърталище на врѣдителнитѣ за дръвчето насѣкоми, нъ и държи хладно и когато се прѣмахне, дръвчето на ново страда.

Въ случай, че садимъ на пролѣть по-старо дръвче, за да бѫдемъ по-сигурни за прихващанието му, прѣпоръчва се обвиванието, както на стъблото, така и на клонитѣ съ мъхъ, като по-често се пръска съ вода въ първото врѣме на засажданието му.

Нѣкои претендиратъ, че садението трѣбва да става по бусола, т. е. да се дава сѫщото направление на дръвчето, каквото е имало въ разсадника, понеже твърдѭтъ, че дървото образующе се отъ къмъ сѣверната страна е по плътно и противостояще, отъ колкото това на южната.

Отъ опититѣ ся е доказало, че не е необходимо да се пази това правило.

Само тогава, това се взема въ съображение, когато се посаждатъ отъ едната страна по-слаби дръвчета, та съ излаганието по-слабата страна въ по-добро мѣстоизложение въ кратко врѣме ще се поправи.

Употрѣбление на чуждитѣ вина въ Германия за размѣсване съ мѣстнитѣ.

Германия е една отъ най-прочутитѣ винарски страни, която, при всичко че е на сѣверъ и има малко мѣста за лозя въ сравнение съ Франция, Италия и др., се стрѣми да надмине и конкурира всички. По долината на р. Реинъ и по много бърда на югъ и сѣверъ отъ сѫщата, се намиратъ най-прочутитѣ и добрѣ отгледвани лозя въ цѣлий свѣтъ. Бѣлитѣ Реински вина немогѫтъ да се приготвятъ въ никоя друга винарска страна, освѣнъ въ Германия. Особенно е прочуто Реинското бѣло вино отъ благородно гнило грозде, отъ което една бутилка, често пѫти, се продава за 20 — 25 лева.

Причината за този напрѣдъкъ трѣбва да се дири въ искуството за обработванието на вината, отъ колкото въ материала — гроздето. Наистена Германия е стара лозарска страна, гдѣто всѣки лозаръ обработва лозята си по извѣстна система — всѣко лозе има добрѣ отгледвана форма и пр.;

но вънъ отъ това и всѣки винаръ тамъ е тъй искусенъ, щото е въ състояние да обработи и направи добро Реинско вино отъ всѣко чуждо нему прѣдставено вино.

Възъ основа на горното всѣка година въ Германия се внисатъ съ милиони литри вино, за размѣсвание съ мѣстнитѣ, които слѣдъ обработванието се продаватъ за такива. Прѣзъ минжлата 1897 година сж внесени въ Германия, при добра контрола, 80,944 хектолитри, или 8,094,400 литри вино, което сж употрѣбили за размѣсвание съ мѣстнитѣ вина. Най много вино е внесено отъ Италия а именно 64·7 %, подиръ неж иде Франция съ 18·2 %, послѣ Гърция съ 8·2 %, Австрия съ Унгария сж внесли 6·4 %, Турция — 2·2 % и Сѣвѣрна Америка е внесла 0·3 % отъ цѣлото количество.

При това количество вино е било размѣсено 137,511 хек., или 13,751,100 литри вино, а послѣ продавано за мѣстно. Отъ мѣстното вино е употрѣбено повече черно отъ бѣло, а именно 95,433 хек. черно и 42,038 хек. бѣло вино.

Спорѣдъ сжществующитѣ правила приети отъ винарский съюзъ, може да се взема за размѣсвание къмъ бѣлитѣ вина 1 ½ часть чуждо вино, а къмъ червеното може да се взема най-вече наполовина т. е. една часть мѣстно и една часть чуждо черно вино. Отношението на употрѣбеното вино прѣзъ 1897 година е 0·59:1, значи горнитѣ прѣдписания сж запазени.

Ако се прѣгледа статистиката въ отношение: какъ е распрѣдѣлено виното употрѣбено за размѣсвание по области, то ще се види, че въ Елзасъ и Лотарингия е употрѣбено за 22,464 хек. мѣстно. 21,727 хек. чуждо вино, значи на 100 литри е прибавено 97 литри; въ Бавария къмъ 29,999 хектол. е прибавено 14,167 хек. чуждо (= 47 %); а въ Хесенъ на 12,918 х. е употрѣбено само 4640 хектолитра, значи само 39 литри за 100 литри мѣстно. Това е за чернитѣ вина. Въ другитѣ винарски области употрѣбяватъ отъ тѣхъ (отъ чернитѣ вина) такива количества, които се намиратъ мѣжду горнитѣ пропорции. Изобщо е забѣлѣзано, че въ по-сѣвернитѣ винарски области, като Бавария и др., гдѣто бирата се пие въ голѣмо количество, се търсятъ и приготовляватъ повечето пълни и тежки червени вина, отъ колкото въ южнитѣ, гдѣто лекитѣ червени и бѣлитѣ вина се прѣдпочитатъ.

Размѣсванието на горнитѣ чужди вина къмъ мѣстнитѣ, се е прѣдприемало повечето отъ голѣмитѣ винари, отъ колкото при малкитѣ производители. Тъй напр. първитѣ сж размѣсили къмъ 124,878 хект. мѣстно — 77,275 хек. чуждо вино, когато отъ малкитѣ винари е било употрѣбено само 2,827 хект. и то къмъ 11,218 хект. мѣстно.

Употрѣблението на чуждитѣ вина въ Германия се прави повечето за подобрѣние на мѣстнитѣ и то главно по сила и боя. Като се вземе това прѣдъ видъ, то може да се допусне и отъ насъ износъ на вина за Германия (въ добри изобилни години), изисква се само да имаме търговска конвенция подобна на Италиянско-Германската.

Новитѣ дъсчени кошери.

Какъ работѣжтъ и живѣжтъ пчелитѣ, каква е тѣхната държавна наредба, дали тѣ ни принасятъ нѣкаква полза или не, — съ това малко сж запознати нашитѣ пчелари — практици. Единственната причина на това лежи главно въ тѣхното вѣхто или старо отгледвание. Пчелитѣ сж едни насѣкоми, които иматъ двояка полза за человѣкътъ: съ своятъ непрѣкъснатъ трудъ тѣ натрупватъ медъ и восъкъ, отъ който може да искара нѣкой грошъ, съ непрѣкъснатий си трудъ и разумната държавна наредба даватъ ни доста добъръ съвѣтъ. Тѣ ни доставятъ единъ малъкъ приходъ съ медътъ и восъкътъ, оплодяватъ растенията, и съ своятъ си трудъ, грижи и редъ ни даватъ добъръ примѣръ за поддържание. Тѣ сж стока, която не е изложена на голѣмъ рискъ, и изисква малко грижи; за тѣхното хранение не трѣбва сѣйдба: неж никой пазачъ не може да ж опази да не пасе въ чуждо; не изискватъ никакъвъ пастирь съ скжпа заплата; нѣматъ никакъвъ данъкъ, за да се боимъ, че ако се не роѫтъ ще изгубимъ.

Пчела сама си търси храница и вода. Сама си гради мѣстото за поставяние на тази храница, стига само ний да се погрижимъ за вънкашното устройство на това жилище за да може да се изучи животътъ на единъ человѣкъ, трѣбва да се живѣе нѣколко врѣме съ него; да изучимъ живота на едно животно, трѣбва да го наблюдаваме — съ една дума, каквото и да искаме да изучимъ, трѣбва да можемъ свободно да го наблюдаваме, трѣбва да има достъпъ тази свобода, трѣбва да бѫдемъ и заинтересовани. Въ противенъ случай това не може да стане. Ето защо и това жилище, т. е. жилището на пчелитѣ, трѣбва да бѫде направено тъй щото да може свободно да се гледа въ него, какво и какъ работятъ пчелитѣ; какъ може по-лесно да имъ се вземе само медътъ и восъкътъ, а пчелитѣ оставѫтъ; да се вземе само медътъ, а восъкътъ остави; и какъ по-лесно могѫтъ да се запазѫтъ отъ поврѣди, били тѣ животински или атмосферни. Причината за гдѣто нашето пчеларство не е напрѣднжло е и тая, че ний не сме запознати съ пчелния животъ. Запознати съ това, ний ще умѣемъ да использоваме и тѣхниятъ трудъ. Че ний отгледваме пчелитѣ за полза, а не за луксъ никой не ще откаже. Че малцина сж си направили смѣтка, за каква е била досегашната ни полза, пакъ никой не ще откаже. Незапознанството ни съ пчелния животъ и работа и отгледванието имъ въ стари кошове е била причината за отпадванието на този ни поминъкъ. Отгледванието имъ въ стари кошове ни ограничава отъ наблюдаванието животътъ имъ. Ако знаехме, какъ работятъ пчелитѣ и какъ по-лесно да использоваме тѣхния трудъ, ний щѣхме да замѣнимъ старитѣ плетени съ новитѣ дъсчени кошери.

Всичко се състои въ това, че ний като не сме запознати съ животътъ на пчелитѣ, отгледваме ги въ стари кошери, въ които не че не може нищо да се види, нъ и не може да се помогне. А цѣльта ни е за полза, а не за луксъ, казахме го и по-рано. Като тъй, ний за да извадимъ медъ отъ старий кошеръ, вмѣсто да вземемъ само медътъ, а пчелитѣ и пititѣ да оставимъ за послѣ, ний какво вършимъ? — Както си знаемъ! Изберемъ и вземемъ си жертвата—кошерътъ (ройѫтъ) за умъртвяване обреченъ и започнемъ операцията. Обърнемъ го на горѣ съ устата и се насипва единъ половякъ вода въ него вътрѣ. Пчеличкитѣ измокрени, издавени, зашаматени отъ това ненадѣйно нападение, тѣ забравѫтъ да се грижѫтъ за животътъ си да спасѫтъ, камо ли да защищаватъ и храната си. Умъртвени по този начинъ пчелитѣ ний вече свободно можемъ да вземемъ тѣхний трудецъ. Слѣдъ това изваждаме пititѣ, очисваме пче-

литѣ отъ тѣхъ, медътъ изстикваме съ ржцѣ, а восъкътъ се прѣработва за домашни потрѣби. А пчелитѣ? — тѣхъ ги испращаме на онзи свѣтъ! тѣ ни дадоха що ни трѣбваше!!.. Това е плодъ на нашето незнание. Емъ не знайемъ, емъ не послушваме съвѣтитѣ на другиго, запознатъ по отъ близо съ това. За да се използова трудътъ никой го не отказва, защото самата економия казва: отъ всѣко нѣщо да се извлече по-възможность по-голѣма полза, само тогава трудътъ ни ще бжде възнаграденъ; нъ и никой не слуша какъ трѣбва да стане това использование, макаръ и не запознатъ съ това. Убива се единъ рой съ нѣколко хиляди пчели за 2—3 оки медъ, безъ да се помисли каква полза щѣхж да ни принесжтъ тѣзи пчелички за идущата година, ако ги оставехме. Испаднемъ ли въ нѣкоя бѣда, даваме всичко, само животътъ си да спасиме, като хранимъ надѣжда, че послѣ ще можемъ съ трудъ всичко да си сдобиемъ. Още повече е за пчелитѣ. Какъ тъй не ни дожаляватъ нѣколко хиляди невинни насѣкоми, които иматъ много по-добъръ редъ отъ насъ — человѣцитѣ? Защо не се отнасяме къмъ тѣхъ по-добродушно и имъ вземемъ само храницата, а животътъ оставимъ? Какъ тъй не питаемъ капка милисть къмъ тѣхъ.

Взрете се въ пчелния животъ; погледнете на тѣхниятъ редъ; вникнете въ непрѣкъснатий имъ трудъ; запознайте се съ жилищата и начинътъ на животътъ имъ, азъ съмъ подпълно увѣренъ, че ще имате любовь едно, и ще вземете добъръ примѣръ за въ общественний животъ — друго. Запознати съ това вий ще умѣете да использовате трудътъ на тѣзи наши помощници. Помощници, казвамъ, за това, защото безъ тѣхното присжтствие много растения щѣхж да останжтъ неоплодени и безъ плодъ.

Другитѣ народи сж почувствували тази нужда отъ по-напрѣдъ и сж се запознали съ животътъ на пчелитѣ по-рано. Тѣ не ги държжтъ както насъ въ стари плѣтени кошери, а сж имъ направили „нови дъсчени“ т. е. отъ дъски. Прѣимуществото на новитѣ дъсчени прѣдъ нашитѣ стари плѣтени кошери е доста голѣмо. Тѣ сж тъй устроени, че въ тѣхъ може свободно да се глѣда какъ и какво работѣжтъ пчелитѣ, а главното нѣщо е, че отъ тѣхъ можемъ свободно да вземемъ само медътъ, а пititѣ оставатъ заедно съ пчелитѣ здрави и ги пълнѣжтъ пакъ; можемъ да хранимъ пчелитѣ въ случай, че не могжтъ да си събержтъ храна по причина на лошо врѣме и др. т. Нашитѣ стари кошери иматъ и това неудобство, че отъ долѣ иматъ много отверствия отъ които постоянно сж изложени на жертва всѣкой день и въ всѣко врѣме. Какъ става това, какъ се взема медътъ отъ пititѣ, а тѣ да останжтъ цѣли ще видимъ по-послѣ, а сега малко да се запознаемъ съ вътрешното устройство на кошеритѣ — „дъсченитѣ кошери“. Дъсченитѣ кошери иматъ форма близо на единъ гаренъ сандъкъ съ врата отъ едната страна; вътрѣ въ кошера се нареждатъ рамки, които иматъ форма приблизително като, черчеветата на дѣтинскитѣ училищни таблички, само, че сж малко по-тънки, по-широки и по-малки. На тѣзи черчевета пчеличкитѣ си правятъ пititѣ, така щото всѣка пита отдѣлно е заградена (обкована) съ дърво. Черчеветата т. е. рамкитѣ можемъ свободно да ги вадимъ и пакъ поврѣщаме вътрѣ. Вече, мислѣж, е близко до умътъ, че щомъ може да се извади питата вънъ отъ кошерътъ и послѣ пакъ повторно да се върне, то може лесно да се вземе медътъ отъ неѣж безъ повреда. Какъ става това исцѣждание на медътъ безъ питата да се поврѣди, това не е прѣдмѣтъ на моята статия. Достатъчно е да се спомене само това, че извадимъ ли питата вънъ отъ кошерътъ, то работата е вече лесна за вземанието на медътъ. За тази цѣль има особѣнни машини наречени „центрифуги“ и съ тѣхъ се работи; освѣнъ това, като се оставятъ пititѣ на слънчевата топлина или пъкъ въ стаята при искуственна, то медътъ се растапя, истича изъ дупчицитѣ, а питата остава цѣла. При такава полза на „дъсченитѣ кошери“ не остава нищо друго, освѣнъ да ги въведемъ.

Съ въвеждането на поменатитѣ дъсчени кошери ний имаме грамадна полза: Имаме по-вечето медъ, имаме по-вечето восъкъ, имаме и по-вечето роеве. Имаме по-вечето медъ, защото прѣзъ годината можемъ нѣколко пжти да вадимъ отъ една и сжща пита: пчеличкитѣ постоянно трупатъ; имаме и по-вечето ройеве, защото тука, както въ първий начинъ не обиваме роеветѣ, а тѣ оставатъ, и се размножаватъ.

Ще помислѣтъ мнозина, че да се купуватъ тѣзи дъсчени кошери е доста скъпо, това е така; нъ за него има и друго срѣдство. Тѣхното устройство е толкова просто, щото може всѣкой при това и не майсторь да го направи, достатъчно е само единъ пжть да ги види какви сж. Изисква се само точность и акоратность. При това и тя е работа за прѣзъ зимно и дъждовно врѣме. Когато въ къра нищо не може нищо да се работи, тогава въ село подъ сушината прѣкрасно се дяла съ теслата. Такива дни прѣвъсходни могжтъ да се использоватъ подъ сушината, при това може и да се спести нѣкоя парица отъ кърчамата.

Отъ казаното до тука се вижда, че ползата отъ „новитѣ дъсчени кошери“ (впрочемъ тѣ не сж нови за другитѣ държави, нъ за насъ още сж нови, тъй като едва тукъ тамъ още се намѣрватъ) е доста голѣма, то надѣваме се че ще се заинтересоватъ мнозина да попитатъ какъ се приготовляватъ и си ги употребятъ. Съзнавайки ползата имъ, тѣ постоянно ще исхвърлятъ старитѣ плѣтени и ги замѣняватъ съ „новитѣ дъсчени“.

Отъ прѣдъ, прѣдъ вратата въ дъсченитѣ кошери има врата отъ джамъ, която врата се затваря по напрѣдъ, а послѣ и дъсчената. Отворимъ ли дъсчената врата то свободно можемъ да наблюдаваме какъ работѣжтъ пчелитѣ и каква е тѣхната държавна наредба. И наистена, колко прѣмждро се занимаватъ тѣзи насѣкоми! Какъвъ добъръ редъ иматъ и колко справедливо управление! Тѣ съ нетърпение очакватъ пукването на пролѣтьта, пекването на пролѣтното слънчице и разцъфтѣванието на трѣвитѣ. Дойде ли това врѣме, тогава всѣка работи непрѣкъснато като става жертва на трудътъ, било отъ птицитѣ или вѣтроветѣ! Вътрѣ въ кошерътъ иматъ голѣмъ редъ и спокойствие. Отворимъ ли дъсчената врата, то прѣзъ джамътъ ще видимъ, че всѣка тича и работи; никога не можемъ намѣри пчела да се е спрѣла и стои. Какъ отгледватъ и въспитаватъ малкитѣ си и колко голѣма чистота пазѣжтъ въ кошерътъ си! Съ трудъ събиратъ храницата си, а съ жилото си ѣ пазѣжтъ. Заради храницата си, оня дава животътъ си, като казва: „или да си запазѣж храната, или по-добрѣ да умрж, отколкото да живѣж, нъ безъ храна! Защо ми е животъ, когато нѣма хлѣбъ? Азъ имамъ жило и съ него ще се бранѣж: то не ми е дадено за да се красѣж!“ Наближи ли нѣкоя чужда пчела къмъ тѣхното кошерище, тѣ бързо се впущатъ и ѣ умъртвяватъ. Пчелитѣ не събиратъ храна за дембели и готовановци. Тѣ строго испълняватъ думитѣ на апостола Павла: „който не иска да работи, не бива и да ѣде“. Че това е тъй ще се увѣри всѣкой, гдѣто тѣ избиватъ всичкитѣ търтеи, като не оставѣжтъ ни единъ за прѣзъ зимата да имъ ѣде медътъ.

Какъвъ добъръ примѣръ ни даватъ пчелитѣ съ своятъ животъ и наредба!

Цони Анчевъ.

С. Голѣмо-Ялари,

Вносъ и износъ на вината въ Англия прѣзъ миналата 1897 година.

Общий вносъ на вината въ Англия прѣзъ 1897 година е билъ 17,597,671 галони *). Отъ тѣхъ 12,130,904 галони е било черно, а останалото — 5,466,767 г. е било бѣло вино. Винсто е внисано отъ разни страни и държави, като се распрѣдѣля по слѣдующий начинъ: 1) отъ южно-африканскитѣ колонии 10,000 галони, 2) Австралия 707,928 г., 3) — Германия 450,755, 4) — Холан-

*) Единъ галонъ е равенъ на 4·54 литри.

дия 692,234, 5) отъ Франция 4,396,692 галони черно и 2,200,353 галони бѣло, 6) отъ Португалия е внесено 3,961,104 галони, 7) отъ островъ Мадейра 129,377, 8) отъ Испания 2,342,260 галони черно и 1,951,439 галони бѣло вино и 9) отъ разни държави (по малко) е внесено 357,718 галони.

Виното е било внасяно въ бъчви и шишета както слѣдва: 1) въ бъчви 14.505,231 галони, отъ които, 11509127 галони черно и 2996104 галони бѣло и 2) въ шишета — 3,092,440 галони, отъ които 1,033,817 галони обикновенно — бѣло и черно вино и 2,058,628 галони шумяще вино. Отъ шумящето (шампанско) вино най-много е внесено отъ Франция, а именно 1,944,269 галони.

Отъ цѣлата Велико-Британия прѣзъ 1897 год. е било изнесено 960,793 галони вино, отъ което 769,822 галони въ бъчви и 142,801 галони въ шишета. Отъ изнесеното вино въ бъчви 476,731 гал. е било черно и 293,091 гал. бѣло; а отъ изнесеното въ шишета 39,567 галони е било обикновенно и 103,234 галони шумяще вино.

Вносътъ на виното въ Англия прѣзъ 1896 год. е билъ всичко 16,695,560 галони, значи прѣзъ 1897 год. вносътъ се е покачилъ близо съ единъ милионъ галони.

Въ сравнение съ по-първитѣ години 1896, 1895 и др. вносътъ на вината въ Англия прѣзъ въпросната 1897 год. е значително порастнжлъ. Износътъ за сжщата година, сравненъ съ по-първитѣ, е наопаки много по-малъкъ. Това нѣщо показва, че въ Англия вътрѣшната консумация на виното е много усилена и че виното тукъ е взело по общо употрѣбление, макаръ че цѣната му е много по-висока отъ тази на бирата и др.

Отъ горнитѣ статистически данни може да се забѣлѣжжтъ много ясно слѣдующитѣ нѣща: 1) че въ Англия се пижтъ съ голѣмо прѣдпочитание червенитѣ и чернитѣ, отъ колкото бѣлитѣ вина. Тъй напр. отъ внесеното 14,505,231 галони вино въ бъчви — 11,509,127 галони е било черно, а само 2,996,104 галони е бѣло вино; 2) че въ Англия се употрѣбяватъ въ голѣмо количество силнитѣ южни ликйорни вина, каквито сж вината отъ Испания, Португалия, Мадейра, Южна Франция и др. и 3) че въ Англия се пижтъ и внисатъ вина само отъ добро качество — приготвени по винарската наука и отъ добъръ гроздовъ материалъ. По тази причина ний виждаме, че вноса на вината отъ Италия е малъкъ, отъ Гърция, Турция, България, Далмация и пр. е никакъвъ, когато Италия произвежда, слѣдъ Франция, най-голѣмо количество вино, на което неможе да намѣри тържище, и когато гроздовия материалъ на послѣднитѣ по нищо не отстжпа на този отъ горнитѣ държави. Много често се внисатъ въ Англия вина изъ Гърция, Турция, Италия, Далмация и пр., но чрѣзъ Франция, Германия и Холандия, които ги купуватъ отъ тѣхъ, прѣработватъ ги, поразмѣсватъ ги съ своитѣ и така отиватъ като французски, Германски или Холандски вина.

Опититѣ правени съ нашитѣ вина въ Англия сж дали добри резултати, но само че сж останжли неприложими за въ голѣмо количество, т. е. мостритѣ сж се удобрявали, — но виното въ едро не е било еднакво; или пъкъ сжщото вино на мѣстото и въ мостритѣ е било много добро, а послѣ при транспортирането въ бъчви се е разбъркало, защото не е било готово за транспортъ. Обаче добри винарски дружества при добъръ подпоръ на гроздето въ изобилни години, би направили добра търговия съ вината си въ Англия.

Рецепти за мазило на течащи бъчви.

1) За прѣкратяване капанието (сълзенето) на бъчвитѣ се приготовлява слѣдующий мехлемъ: взематъ се 25 гр. прѣсна лой, 20 гр. чисть восъкъ, 40 гр. свинска масть, тѣзи се турятъ въ единъ сждъ на огъня, гдѣто се растапятъ при силно разбъркване. Слѣдъ това се снима за истивание. Прѣди да се истуди съвършенно се прибавва 25 гр. дървенъ пепелъ добрѣ отсятъ. Послѣдний се разбърква добрѣ и смѣсьта е готова за мазание. Може да се запазва за дълго врѣме, само че при употрѣблението се затопля.

2) Рецепта: 15 части вазелинъ, 5 части парафинъ и една часть гутаперчъ, се растопяватъ заедно въ сждъ, размѣсватъ се добрѣ и слѣдъ отмахването имъ отъ огъня се прибавва, при добро бъркание, 25 части каолинъ.

3) Рецепта, за по-силно течащи бъчви се взематъ: 42 гр лой, 34 гр. восъкъ и 67 гр. свинска масть, растапятъ се при бъркание, както и по-горѣ. Слѣдъ сниманието отъ огъня, прѣди съвършенното истивание, се прибавва 42 гр. присятъ пепелъ. При употрѣблението трѣбва да се истрие — поисуши мокрото мѣсто, да се намаже съ поумекчената маса и да се оглади добрѣ, подиръ което течението прѣстава. Запазва се за дълго.

4) Взема се: 42 части талкъ и 67 части свинска масть. Слѣдъ размѣсването имъ (чрѣзъ слабо загрѣвание) се прибавва пепелъ, до като се позгъсти. Съ добитата смѣсь се маже гладко съ една четка.

5) За сжщата цѣль се прѣпоржчва още: 25 части лой, 20 части восъкъ, 40 части свинска лой растопена заедно и послѣ размѣсени съ 25 части присятъ пепелъ.

6) За пропукнжти, чепати и др. мѣста силно течащи се взема цементъ и водно стъкло (Wasserglass). Приготовлява се една тестообразна маса, съ която се намазва течащето мѣсто, което прѣдварително се подсушава. При употрѣблението се загрѣва.

7) Взематъ се 50 части талгъ и 50 части восъкъ, растопяватъ се и се разбъркватъ. Послѣ това се прибавва къмъ смѣсьта дребенъ мряморенъ прахъ, или стъклено брашно, които добрѣ се разбъркватъ. Отъ послѣднитѣ се прибавва полвина отъ теглото на първитѣ двѣ. Получената смѣсь е твърдичка при обикновенна температура, затова трѣбва да се умѣкчава чрѣзъ понагрѣвание прѣди да бжде употрѣбена. Ако ще се употрѣбява за заливание на по-голѣми пукнатини и др., тогава трѣбва да се растопи при по-силно загрѣвание и слѣдъ това да се нанесе на повредѣното мѣсто по бъчвата съ помощьта на една четка.

Тѣзи дни се получи извѣстието, че учителитѣ при Плѣв. Винарско-Земледѣлческо училище: Р. Власовъ и В. Вълчевъ сж освободени отъ занимаемитѣ отъ тѣхъ длъжности. Колкото ни нас-

кърби уволнението на първий, толкова ни зарадва това на вторий. Съ уволнението на Власевъ, ний губимъ единъ добъръ и незабравимъ другаръ, който въ случай на потрѣба, всѣкога се е притичалъ съ свойтѣ съвѣти и другарска помощь; а съ уволнението на Вълчевъ, се отървава цѣлото училище отъ единъ человѣкъ, който за всичко друго може да го бива, нъ не и за учитель въ едно срѣдно учебно заведение, кждѣто покрай научнитѣ познания, трѣбва да се даватъ на младежьта и такива —, които да ги подготвѭтъ за бѫдѫщи граждани, отъ които се чуствува такава голѣма нужда.

На мѣстото на Власева е назначенъ бившій Севлиевски училищенъ Инспекторъ г. Д. Коцевъ; а на мѣстото на Вълчева — Руссенский Лѣсничай г. Б. Бозовъ.

Редакционно-административния коммитетъ на вѣстника ни, въ засѣданието си отъ 31 м. мѣсецъ, слѣдъ като взема прѣдварително мнението на всички другари-членове, не живущи въ гр. Плѣвенъ, рѣши съ пълно болшинство, *да се исключи досегашний членъ отъ редакционно-административния комитетъ — К. Илиевъ,* поради обидата нанесена на другаря ни г. А. Гечевъ.

Като съобщаваме горното, възползуваме се отъ случая, да искажемъ своето прѣзрение Илиеву, който въ единъ другарски разговоръ, затова че единъ отъ събѣседницитѣ му, до вчерашенъ другаръ, не се съгласилъ съ авторитетното му мнение, *че всички* Македонци и Бесарабци биле подли и ниски хора дига изненадано (хайдушки) бастона си и ударя по главата до вчерашний си другаръ, който до датата на варварската му постѫпка, най-много го е защищавалъ.

Скандалиозната постѫпка на Илиева, оправдава напълно народната поговорка: „Храни куче, да та лае“.

Ако у Илиева има капка съвѣсть, нека тази, макаръ и другарска присѫда (на която даваме много по-голѣмо значение, отъ колкото на всѣка друга —), му послужи за урокъ прѣзъ цѣлия му животъ.

Отъ коммитета.

Извѣстяваме, че за въ бѫдѫще, агентъ на вѣстника ни за Сѣверна България, остава г. НИКОЛА ВЪЛЕВЪ, комуто молимъ г. г. абонатитѣ ни, да иматъ пълното му довѣрие. Срѣщу внесения абонаментъ, той ще издава кочанни квитанции, които носѭтъ подписа на кассиера ни г. А. ГЕЧЕВЪ и печата на администрацията на вѣстника ни. За въ Южна България, остава досегашний агентъ г. Д. ТОДОРОВЪ. Както първий, — така и вторий, — иматъ право да събиратъ недобори отъ истеклитѣ години.

Отъ редакцията.

Министерство на Търговията и Земледѣлието.

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 4142.

Министерството на Търговията и Земледѣлието извѣстява на интересующитѣ се, че на 10-й Ноемврий т. г. ще се произведе при Държавното Винарско-Земледѣлческо Училище въ гр. Плѣвенъ *конкурсенъ испитъ* за учитель по лозарството и винарството при Държавното Нисше Овощарско-Лозарско Училище при гр. Кюстендилъ.

Кандидатитѣ за тази длъжность трѣбва да отговарятъ на условията, прѣдвидени въ чл. 27 отъ закона за земледѣлческото учение, и ще се испитватъ—главно практически по лозарство и винарство, като главни прѣдмѣти и бубарство и земледѣлие, като второстепенни, по материала прѣдвиденъ за окончателнитѣ испити при Срѣднитѣ Земледѣлчески Училища въ Княжеството. Заявленията си за допускание на испитъ кандидатитѣ трѣбва да испратятъ, придружени съ нуждитѣ документи, въ Министерството на Търговията и Земледѣлието най-късно до 5-й Ноемврий т. година.

гр. София, 13-й Октомврий 1898 год.

Главенъ Секретарь: **Хр. Ат. Фетфаджиевъ.**

Въ редакцията ни се намиратъ за проданъ подвързани и не подвързани цѣли годишни течения отъ I и неподвързани отъ II годишнина на вѣстника ни, които прѣдставляватъ единъ цѣненъ материялъ за всѣки винаръ — земледѣлецъ. Желающитѣ да иматъ неподвързани течения, нека испратѭтъ въ редакцията 3 лева и 75 ст., а за подвързанитѣ 4 лева и 25 ст.

Отъ редакцията.

Плѣвенъ, Печатница на Бакърджиевъ и Рачевъ.

Година III. Плѣвенъ, 1-ий Ноемврий 1898 год. Брой 16.

ВИНАРСКО-ЗЕМЛЕДѢЛЧЕСКИ ВѢСТНИКЪ

Редактира се отъ редакционно-административния комитетъ, състоящъ отъ: Хр. С. Георгиевъ, Д. Торомановъ, А. Гечевъ, М. Чукчуковъ, К. Малковъ и Д. Гюлеметовъ.

„Винарско-Земледѣлчески Вѣстникъ" излиза два пѫти въ мѣсеца: на 1 и 15 ч.

Годишната му цѣна за България е 4 л., за въ странство — 5.

Всичко, що се отнася до вѣстника, се испраща до редакцията въ гр. Плѣвенъ.

Необнародвани рѫкописи, по желанието на авторитѣ имъ се връщатъ съ неплатени писма.

За обявления на 4 стр. се плаща по 30 ст. на редъ, смѣтани въ гармондъ.

На всичкитѣ ученици се отстѫпя за 3 лева годишно.

СЪДЪРЖАНИЕ: 1) Резултатитѣ отъ опититѣ съ разни земледѣлчески растения при испитателното поле на Руссенското Държавно Земледѣлческо Училище; 2) Садение на дръвчетата; 3) Употрѣбление на чуждитѣ вина въ Германия за размѣсвание съ мѣстнитѣ; 4) Новитѣ дъсчени кошери; 5) Вносъ и износъ на вината въ Англия прѣзъ миналата 1897 година; 6) Рецепти за мазило на течащи бъчви; 7) Отъ Комитета; 8) Отъ Редакцията; 9) Обявления.

Резултатитѣ отъ опититѣ съ разни земледѣлчески растения при испитателното поле на Руссенското Държавно Землед. Училище

Руссенското Държ. Землед. Училище, още съ основаването си, както и всѣко едно земледѣлческо училище, е имало за цѣль, покрай обучаването на ученицитѣ съ основитѣ на земледѣлието, още и съдѣйствието съ разни срѣдства за подобрението на земледѣлието въ цѣлата страна и поставянието му въ онова стѫпало, въ което то трѣбва да стои, съобразно съ обстоятелствата. За постигането на послѣдното, училището се е трудило, или чрѣзъ показвание нагледно много нѣща на околнитѣ земледѣлци, които съ течението на врѣмето сѫ се увѣрявали въ тѣхната практичность, или пъкъ необходимость и сѫ ги въвеждали, или пъкъ то е поемало подобни работи, които земледѣлцитѣ мѫчно могѫтъ да правятъ за опитъ, само и само отъ тѣзи си опити да извади онова, което ще бѫде полезно и доходно. Между послѣднитѣ работи на училището, спада и опитването на разни нови растения и нови сортове отъ сѣющитѣ се растения, за да се намѣрятъ, кои сѫ най-згодни за нашитѣ условия, та да могѫтъ съ течението на врѣмето и тѣзи да намѣрѫтъ практическо приложение, па даже, ако напълно отговарѫтъ на изисканията, да замѣстятъ съвършенно до сега култивирующитѣ се видове, или пъкъ отдѣлни сортове. Прѣдприемането на подобни опити, както на всѣкждѣ, изначало е ставало въ по-малки пространства, за да не би загубитѣ, които често пѫти могѫтъ да произлѣзѫтъ, да бѫдѫтъ твърдѣ голѣми и отъ друга страна да може да бѫде по прѣгледно за всѣкакви прѣсмѣтвания. Такива мѣста, отдѣлени отъ фермитѣ (чифлицитѣ), които служѫтъ само за направа на разни опити, се казватъ — *опитни* или *испитателни полета*.

До колко испитателното поле на Руссенското Землед. Училище е могло да помогне въ това отношение за врѣмето прѣзъ което въ него сѫ прѣдприемани опити, ние нищо неможемъ да кажемъ и то главно по тѣзи причини, че то е имало на расположението си твърдѣ малки пространства земя и опититѣ сѫ правени не поне на 1 Д-а, а на парцелли (лехи, фетирай) до 40 — 50 □ м. голѣми. Естественно е, че резултатитѣ добити отъ такова едно малко пространство немогѫтъ, или пъкъ твърдѣ редко могѫтъ да се очакватъ да бѫдѫтъ равни съ онѣзи добити отъ голѣмитѣ ниви. Въ много случаи, по причина на подобрата обработка, която е исключително рѫчна, резултатитѣ ще бѫдѫтъ много по-голѣми. По малки ще бѫдѫтъ пъкъ, когато нѣкой паразитъ, билъ той животенъ, или растителенъ, нападне посѣвътъ, който може съвсѣмъ да бѫде уничтоженъ.

Ако не е могло напълно да отговаря това испитателно поле на своето прѣдназначение въ горната смисълъ, то пъкъ е направило твърдѣ много въ това, че е служило като едно мѣсто, кѫдѣто учащата се младежъ въ училището е могла да се запознае съ много за нея непознати растения, а така сѫщо и твърдѣ различни сортове, особенно отъ житнитѣ растения.

Взето обаче подъ внимание голѣмото значение, което мож да има едно добрѣ урѣдено испитателно поле, по отношение въвеждането и опрѣдѣлението доходностьта на новитѣ растения и сортове въ насъ, мислимъ, врѣме е вече, ботаническитѣ градини (ако така нарѣчемъ досегашнитѣ испитателни полета) да се основѫтъ при нашитѣ землед. училища и модерни испитателни полета. Основающе се на горното, Руссенското Държ. Землед. Училище отъ мѣсецъ Септемврий 1897 год., основа върху пространство отъ 3 ha, едно такова испитателно поле, което прѣзъ идущитѣ години има мѣсто да се продължи и да стане 8 хектари, само ако Почитаемото Министерство на Търговията и Земледѣлието се заинтересува и му даде нуждното съдѣйствие, като прѣдвиди нѣкоя по-голѣма сума за надници, инструменти и сѣ-

мена. Особенно важно е извършването на отдѣлнитѣ работи, което става съ ученицитѣ, вмѣсто съ работници. А всѣки знае, че ученицитѣ се вематъ и на много други практики, така щото често пѫти може да се случи да закѫснѣе нѣкоя важна работа, или пъкъ извѣстни работи да не бѫдѫтъ свършени добрѣ отъ ученицитѣ, понеже тѣ се учатъ да работятъ. Необърне ли се внимание на всичко това отъ тамъ отъ гдѣто трѣбва, то увѣрени сме, че съ това ще се убие енергията на рѫководителитѣ му и ще се напустне, сѫщо тъй, както сѫ се напуснали и много други работи по сѫщитѣ причини.

Новото испитателно поле на училището, лѣжи на юго-западната страна отъ стопанскитѣ здания, на едно съвършенно равно мѣсто, което може добрѣ да бѫде огрявано отъ слънцето отъ всѣко положение. Изложено е така сѫщо твърдѣ много, както на сѣвернигѣ, така и на юго-западнитѣ вѣтрове. Цѣлата мѣстность тукъ и около училището лѣжи на една височина отъ 157·70 метра надъ морското равнище. Почвата е иловита, а подпочвата отъ сѫщия характеръ. Орницата е дълбока около 15 см. Когато на дълбочина до 1 метръ почвата отива все едно, а по-надолу дохожда единъ пластъ жълта пластическа глина а подиръ него пѣсъклива почва, Отсътсвието на какъвто и да е отъ първобитнитѣ камъни, ни доказва, че тази почва е наплавена. По ясно това се вижда и отъ пластоветѣ на околнитѣ баири. Въ това землище нѣма никѫдѣ камъни, нито пъкъ едъръ пѣсъкъ на значителна дълбочина. Нъ на 5—6 километра далечь, къмъ Червена вода, въ нискитѣ мѣста се намиратъ добри кариери на варовити камъни е едъръ пѣсъкъ.

Отъ направената механическа анализа на почвата намѣри се:

а) *въ орницата* (срѣдно отъ три опита):

1. Глина и Хумусъ (отплавни материй) 31·104 %.
2. Най-дребенъ пѣсъкъ по-голѣмъ отъ 0,25 мм. 0·006 %.
3. « « « по-малъкъ « « 68·890 %.

Всичко = 100 000

в) *въ подорницата* (отъ три опита срѣдно):

1. Глина и Хумусъ (отплавни материй) 35·31 %.
2. Дребенъ пѣсъкъ по-малъкъ отъ 0·25 мм. 64·69 %.

Всичко = 100·000 %.

Хигроскопическа вода въ почвата = 4·333 %. Хумусъ заедно съ излѣтялата въглена киселина, отъ загрѣванието на вариевитѣ люспезневитѣ сали = 5·067 %. Отдѣлното тегло, опрѣдѣлено съ пикнометра = 2·023. По отношение на варьта, тя е доста богата. Химическа анализа не е правена, макаръ, че би било доста важно, да се знае като въ какво количество се намиратъ поне нѣкои отъ главнитѣ хранителни материй, като: калия, азота и фосфорната киселина.

Отъ механическата анализа може да се сѫди, че тя по физическитѣ си свойства е една отъ най-добритѣ, защото съдържа въ умѣрено количество глина, хумусъ, а освѣнъ това, най-много до 65 % отъ най-дребния (по-малъкъ отъ 0·25 мм.) пѣсъкъ, който убословва едни отъ най-добритѣ физически свойства. Такава една почва, по всичко горѣказано, може да се причисли къмъ *пшеничнитѣ почви* а въ добри години може да даде твърдѣ добри доходи и най-голѣми отъ пшеницата, прѣсмѣтнато въ пари. Освѣнъ пшеницата, тукъ могѫтъ да вирѣѭтъ съ успѣхъ: ячмика, рѫжьта, овеса, рапицата, царевицата, бобовитѣ растения, люцерната и пр., стига останалитѣ условия да подпомагатъ за това.

По отношение на плѣвелитѣ, тя е твърдѣ много богата. Отъ правенитѣ наблюдения прѣзъ тази година се забѣлѣжва, че най-много се намиратъ слѣдующитѣ плѣвели: паламида, глухарче, дива лобода (щиръ), червенъ щиръ (отърода на Amarantus) и пирей. Съ тѣзи плѣвели сѫ много богати всичкитѣ почти ниви при фермата. Макаръ, че се вземахѫ найстроги мѣрки за отстранението имъ отъ испитателното поле, това още не се е постигнѫло съвършенно, а иска още нѣкоя и друга година сериозна работа. Особенно исчиствието на плѣвела червенъ щиръ, би било твърдѣ мѫчно, тъй като почвата е пълна съ неговитѣ много дребни и лъскави сѣмена и винѫги поникватъ щомъ има по-вече влага.

Влажностьта на почвата изобщо не е твърдѣ голѣма, почвата прѣзъ лѣтото много изсъхва и ако се оре въ влажно врѣме дава доста голѣми буци, които твърдѣ мѫчно се растрошаватъ.

Мѣстото, кѫдѣто е испитателното поле е твърдѣ изложено на вѣтроветѣ, както това и по-рано казахме, та прѣзъ зимата, при по-топълъ вѣтръ, снѣгътъ се топи и лесно помръзва почвата прѣзъ нощьта; та по тази причина есеннитѣ посѣви, макаръ иначе най-доходнитѣ, често помръзватъ, особенно пъкъ отъ 2 — 3 години насамъ, откакто зимата се отличава съ своето безснѣжие.

Цѣлото испитателно поле се раздѣли на 26 малки ниви, всѣка една отъ по единъ декаръ. И за посѣвание прѣзъ тази година се опрѣдѣлихѫ слѣдующитѣ растения: пшеници: зимни: обикновенна, венгерска и загария, пролѣтни: руска, венгерска, американска — опскачавалска и goldendrop; ячемици: пролѣтни: шведски, орегонъ, хана и шевалие; макъ; царевица: златенъ и бѣлъ конски зѫбъ, чинквантино, пигнолето, наперотолло, чеклеръ и обикновенна влашка; цвекло — кръмно: лойтвищеко, оберндорфеко, екендорфеко, мамутъ и Wolfner-vbo; захарно: vilmoren и kleine wanzleben-cko; добружански ленъ; французско бѣло просо; племонтски конопъ и картофи: обикновенни и Erly rosa.

Слѣдъ горното описание на испитателното поле, нѣка ни бѫде позволено да разгледаме и резултатитѣ отъ тазгодишнитѣ опити съ помѣнатитѣ по-горѣ културни растения. Разбира се, че ние сме далечь отъ мисъльта, че съ това съобщение прѣдаваме нѣкои вече доказани резултати, понеже за такива може да се говори едвамъ слѣдъ като се повтарятъ опититѣ поне 5 — 10 години най-малко. Тука обаче ние ще се стрѣмимъ да покажемъ това само за тази година безъ да вадимъ положителни заключения. За да дадемъ каква да е цѣна на тѣзи наблюдения, при липсването на 5 или 10 години, ние ги свързваме заедно съ метеорологически наблюдения и нѣкои общи заключения, които бихѫ могли да се направятъ отъ еднитѣ и другитѣ.

---

1. Пшеници.

а) *зимни пшеници.*

За посѣванието съ зимни пшеници се взехѫ три, една

до друга лѣжащи парцелли (ниви), понеже само така ще могжтъ най-правилно да бжджтъ оцѣнени резултатитѣ. Понеже за пръвъ пътъ пакъ се започвахж опити на по-голѣмо пространство и бѣше кжсно да се испишатъ нѣкои други сортове зимни пшеници, то започна се опита съ: обикновенна пшеница, унгарска и загария. Почвата на която се посѣхж пшеницитѣ имаше и миналата година пшеница, нъ понеже е доста богата не се натори. Прѣора се за пръвъ пжть на 11-й Септемврий и на вторий пжть на 22-й Септемврий, като сжщеврѣменно се прѣвлачи и посѣя въ редове на 15 см. растояние. За посѣвание се употрѣби слѣдующето количество сѣме: отъ венгерската пшеница 8.5 kg., загария 10 kg. и обикновенна 8 kg.

Всичкитѣ три вида поникнахж около 7-й Октомврий. Причината за толкосъ кжсото поникване бѣше отсътствието на влагата, защото отдавна не бѣше валялъ дъждъ, който да понапои земята. За да си съставятъ читателитѣ едно по-добро понятие върху това, нѣка разглѣдаме по-долу наблюденията върху врѣмето, черпени отъ метеорологическата станция при училището.

На 18-й Септемврий т. е. 4 дена срѣди посѣванието е падналъ 4·3 м. м. височина (ако да не се испаряваше и ако да не се попиваше) дъждъ, нъ това количество никакъ не е било достатъчно, защото почвата бѣше твърдѣ много изсъхнала. Подиръ посѣванието заваля на 23 и продължава по-малко на 24, 25 и 26. Всичко наваля 15·7 м. м. т. е. едно значително количество, което бѣ достатъчно да накара растенията да покаратъ, само ако да не бѣше ниската температура на въздуха прѣзъ нощьта, както това се вижда отъ долнята таблица.

	Дата	срѣдня темпер.	минимал.	максимал.
Септемвр.	22.	17·9	9·2	23·5
„	23.	16·7	15·0	21·5
„	24.	8·4	6·5	13·5
„	25.	6·5	5·4	9·2
„	26.	6·0	1·2	12·0
„	27.	7·3	3·5	13·0
„	28.	7·5	3·0	13·4
„	29.	9·9	5·0	16·4
„	30.	10·4	5·6	16·2
Октомврий	1.	10·6	6·8	17·4
„	2.	12·2	4·2	22·0
„	3.	12·6	6·1	21·1
„	4.	12·8	6·4	26·3
„	5.	11·7	5·0	20·2
„	6.	10·5	3·1	19·2
„	7.	10·9	4·0	19·3

Отъ горното ясно се вижда, че слѣдъ 4 — 5 дена отъ посѣванието, когато можеше вече да почне кълнението, температурата се понижи значително, което е и продължила сжщото. Освѣнъ това, често пжти може да падне много влага, нъ вслѣдствие на силнитѣ вѣтрове, тя лесно се испарява. Обърнемъ ли внимание на това въ нашата мѣстность, то забѣлѣзваме, че по метеорологическитѣ данни, тъкмо подиръ дъждътъ е имало южeнъ и западенъ вѣтъръ и то съ скорость и сила 16 метра въ секунда. Този вѣтъръ е продължавалъ цѣли два дена. Такива вѣтрове се забѣлѣзватъ тукъ много често и тѣ сж причината, щото голѣмото количество влага да не могжтъ да упражнжтъ онова влияние, което би трѣбвало да упражнжтъ. Нъ росата, сланата и часть отъ падналия неиспаренъ дъждъ сж помогнжли за едно макаръ и по-късно поникване.

Веднага слѣдъ поникването започна сушата и сухитѣ студове, които продължавахж прѣзъ цѣлата зима и бѣхж причина по нѣманието на снѣгъ за помръзването на пшеницитѣ. Най-много помръзвахж: загарията и унгарската, а по-малко обикновенната пшеница. Видя се на пролѣть, че останжлото нѣма да си заплати поне трудътъ и заради това се изорахж парцеллитѣ отново на пролѣть за посѣване на лѣтна пшеница.

За да се види по-добрѣ каква е била зимата, ние даваме по-долу срѣдно-дневната и минималната температура срѣдно за мѣсецитѣ: Ноемврий, Декемврий, Януарий и Февруарий, а така сжщо и количеството на ниспаденията за всѣки мѣсецъ отдѣлно.

мѣсеци.	количеството на ниспаденията.	срѣдня температ.	минимална температура.
1. Ноемврий	19·8 м. м.	1·4	
2. Декемврий	12·3 „	—2·0	
3. Януарий	17·0 „	0·4	— 20 на 14
4. Февруарий	24·4 „	0·7	—12·0 „ 4.

Цѣлото количество на ниспаденията за четиритѣ мѣсеци е било 73·5 м. м. При такова слабо количество снѣгъ (а много пжти валѣше дъждъ) и при ниската температура до — 20° прѣзъ нощитѣ, естественно е ще послѣдва едно помразяване на посѣвитѣ, особенно пъкъ на онѣзи, които сж изложени на силнитѣ вѣтрове, каквито цѣла зима владѣжтъ въ чифлика.

(Слѣдва).

Садение на дръвчетата.

Въ единъ отъ минжлитѣ бройве на вѣстникътъ ни, бѣхме дали дума да споменемъ нѣщо и за садението на дръвчета.

Ако помнятъ заинтересованитѣ въ него брой се указваше, че добриятъ успѣхъ на едно дръвче е въ голѣма зависимость отъ доброто и на врѣме приготвено мѣсто, гдѣто по-късно ще се намѣри поменжтото.

Ако приготовлението на мѣстото се извърши, така както се прѣпоржчваше, би имало капитално значение върху общата вегитация на дръвчето.

Отъ друга страна грижитѣ и вниманието посвѣтени при деликатнитѣ работи на самото засаждание, сж сжщо отъ много зависящитѣ фактори за сполуката на дѣлото.

Ний ще разглѣдаме сега най-подходящитѣ начини касателно относящитѣ се работи по засаждането.

Въ моментътъ пишайки тѣзи рѣдове, дръвчетата се лишаватъ отъ важнитѣ си органи — листата, които се готвжтъ да посрѣщнжтъ мъртвия сезонъ.

Припомнямъ, обаче на читателитѣ, че врѣме е вече да обърнатъ вниманието си относително посаждането.

Врѣме е, казвамъ, най удобно и згодно за тази работа, за да не се рискува нито съ едно дръвче,

Когато листата посрѣщнатъ есенната слана, не закъсняватъ да се отдѣлжтъ отъ дръвчетата; движението на

мъзгата спира и послѣднитѣ вече се намиратъ, така да се каже, въ спящо състояние или застой.

Засаденото, прѣзъ това врѣме дръвче, при все, че се намира въ застой, неговата коренна система не закъснява да образува нови влакнообразни коренчета; тъй като и прѣзъ зимний сезонъ въ земята съществува извѣстна топлина.

По този начинъ, въпроснитѣ, освѣнъ гдѣто усигоряватъ прихващанието му, нъ и позволяватъ да расте съ по-голѣма бързина; отъ колкото това засадено късно, т. е. на пролѣть, особенно пъкъ въ леки и сухи почви.

При всичко това, не може се установи едно абсолютно разрѣшение върху този въпросъ, тъй като въ студенитѣ, збититѣ и влажнитѣ почви, пролѣтнитѣ посаждания съ за прѣпоръчване.

Гдѣто ще се каже: натурата на почвата и климатътъ въ страната ръководятъ градинаря за това нѣщо.

Въ случаятъ, гдѣто послѣдний е принуденъ да посажда малко по-рано отъ уреченото врѣме на Есень, т. е. прѣди опадването на листата, не остава освѣнъ да продължава работата си; като вземе грижата да отстрани съ ръка листата на дръвчето, и подиръ засаждането намаже стъблото му съ растворъ отъ варено млѣко и глина. Съ помощьта на тѣзи прѣдпазителни мѣрки, прихващанието ще бъде усигорено. Въ такъвъ случай, очевидно е, че трѣбва да послѣдва едно изобилно поливание, па даже пръскание клонитѣ и стъблото съ вода ако е горещо.

Прѣди да засадимъ дръвчето, подрѣзватъ се всички по-развити повредени корени отъ лопатата при изваждането му. Първитѣ приблизително въ една трета отъ дължината имъ, а вторитѣ до неповредениитѣ части. Ако рѣзътъ се направи гладъкъ, т. е. съ остъръ ножъ, въ кратко врѣме се явява колосътъ, отъ който се развиватъ нови корени.

Рѣзанието се извършва отъ долу хоризонтално, така щото раната да стъпи на земята, въ противенъ случай дъждовната вода ще навлезе въ сърдцевината на коренитѣ и ще причини загнивание.

Съразмѣрно съ изрѣзването коренитѣ, извършва се такова и върху короната. Тукъ трѣбва да се внимава щото рѣзътъ да окончава съ вънкашна пъпка за да може се извършва отдалечавание на развититѣ се клонки отъ оставенитѣ пъпки отъ срѣдоточието на короната.

Слѣдъ приготвлението дръвчето по този начинъ, пристъпва се къмъ засаждането.

Когато почвата е много мокра или суха и мръзне, не трѣбва да се извършва послѣдното.

Земята трѣбва да бъде толкозъ суха или влажна, щото да се распада лесно на дребно, когато се разбърква съ лопата, а не да се олепи или остава на буци.

Забива се колъ въ средата на приготвеното мѣсто, о който ще се завърже стъблото за да не се размѣства отъ вѣтърътъ.

Коренитѣ се распрѣдѣлятъ добрѣ съ ръка, подиръ което се заравятъ съ ситна пръсть. Не се приближава силно за да не се причини наранявание или исчупвание на коренитѣ.

Въ влажнитѣ почви се засажда по на високо, отъ колкото е било въ разсадникътъ, защото прѣзъ зимата пръстьта ще се слѣгне и дръвчето ще падне ниско, което е въ негова вреда.

Вързката въ първото врѣме се не стѣга много, тъй като казахме, че пръстьта се улѣгва и дръвчето ако не е раслабено остава като окачено за колътъ.

За да се прѣдвардятъ, ново-засаденитѣ на есень дръвчета, отъ измръзвание прѣзъ зимата, около основата на стъблото се поставя пласть отъ полуизгнилъ конски торъ.

Тъй като всѣко едно засадено дръвче на есень или пролѣть боледува извѣстно врѣме, вслѣдствие на което се изнѣжава, слѣдователно за да увардимъ послѣдното отъ силното пролѣтно слънце, прѣзъ Мартъ мѣсецъ намазваме стъблото съ каша отъ глина, говежди извержения и пепель. Ако тази мазилка се измива отъ дъждоветѣ се повтаря и потретва.

Нѣкой градинари прѣдпазватъ короата и стъблото, като ги обиватъ съ слама. Това не се прѣпоръчва, тъй като сламата, освѣнъ гдѣто служи, като свърталище на врѣдителнитѣ за дръвчето насѣкоми, нъ и държи хладно и когато се прѣмахне, дръвчето на ново страда.

Въ случай, че садимъ на пролѣть по-старо дръвче, за да бъдемъ по-сигурни за прихващанието му, прѣпоръчва се обиванието, както на стъблото, така и на клонитѣ съ мъхъ, като по-често се пръска съ вода въ първото врѣме на засаждането му.

Нѣкои претендиратъ, че саденето трѣбва да става по бусола, т. е. да се дава същото направление на дръвчето, каквото е имало въ разсадника, понеже твърдятъ, че дървото образующе се отъ къмъ сѣверната страна е по плътно и противостояще, отъ колкото това на южната.

Отъ опититѣ ся е доказало, че не е необходимо да се пази това правило.

Само тогава, това се взема въ съображение, когато се посаждатъ отъ едната страна по-слаби дръвчета, та съ излаганието по-слабата страна въ по-добро мѣстоизложение въ кратко врѣме ще се поправи.

Употрѣбление на чуждитѣ вина въ Германия за размѣсване съ мѣстнитѣ.

Германия е една отъ най-прочутитѣ винарски страни, която, при всичко че е на сѣверъ и има малко мѣста за лозя въ сравнение съ Франция, Италия и др., се стрѣми да надмине и конкурира всички. По долината на р. Реинъ и по много бърда на югъ и сѣверъ отъ същата, се намиратъ най-прочутитѣ и добрѣ отгледвани лозя въ цѣлий свѣтъ. Бѣлитѣ Реински вина немогятъ да се приготвятъ въ никоя друга винарска страна, освѣнъ въ Германия. Особенно е прочуто Реинското бѣло вино отъ благородно гнило грозде, отъ което една бутилка, често пъти, се продава за 20 — 25 лева.

Причината за този напрѣдъкъ трѣбва да се дири въ искуството за обработванието на вината, отъ колкото въ материала — гроздето. Наистена Германия е стара лозарска страна, гдѣто всѣки лозаръ обработва лозята си по извѣстна система — всѣко лозе има добрѣ отгледвана форма и пр.;

но вънъ отъ това и всѣки винаръ тамъ е тъй искусенъ, щото е въ състояние да обработи и направи добро Реинско вино отъ всѣко чуждо нему прѣдставено вино.

Възъ основа на горното всѣка година въ Германия се внисатъ съ милиони литри вино, за размѣсвание съ мѣстнитѣ, които слѣдъ обработванието се продаватъ за такива. Прѣзъ минжлата 1897 година сж внесени въ Германия, при добра контрола, 80,944 хектолитри, или 8,094,400 литри вино, което сж употрѣбили за размѣсвание съ мѣстнитѣ вина. Най много вино е внесено отъ Италия а именно 64·7 %, подиръ неж иде Франция съ 18·2 %, послѣ Гърция съ 8·2 %, Австрия съ Унгария сж внесли 6·4 %, Турция — 2·2 % и Сѣвѣрна Америка е внесла 0·3 % отъ цѣлото количество.

При това количество вино е било размѣсено 137,511 хек., или 13,751,100 литри вино, а послѣ продавано за мѣстно. Отъ мѣстното вино е употрѣбено повече черно отъ бѣло, а именно 95,433 хек. черно и 42,038 хек. бѣло вино.

Спорѣдъ сжществующитѣ правила приети отъ винарский съюзъ, може да се взема за размѣсвание къмъ бѣлитѣ вина 1 ½ часть чуждо вино, а къмъ червеното може да се взема най-вече наполовина т. е. една часть мѣстно и една часть чуждо черно вино. Отношението на употрѣбеното вино прѣзъ 1897 година е 0·59:1, значи горнитѣ прѣдписания сж запазени.

Ако се прѣгледа статистиката въ отношение: какъ е распрѣдѣлено виното употрѣбено за размѣсвание по области, то ще се види, че въ Елзасъ и Лотарингия е употрѣбено за 22,464 хек. мѣстно. 21,727 хек. чуждо вино, значи на 100 литри е прибавено 97 литри; въ Бавария къмъ 29,999 хектол. е прибавено 14,167 хек. чуждо (= 47 %); а въ Хесенъ на 12,918 х. е употрѣбено само 4640 хектолитра, значи само 39 литри за 100 литри мѣстно. Това е за чернитѣ вина. Въ другитѣ винарски области употрѣбяватъ отъ тѣхъ (отъ чернитѣ вина) такива количества, които се намиратъ мѣжду горнитѣ пропорции. Изобщо е забѣлѣзано, че въ по-сѣвернитѣ винарски области, като Бавария и др., гдѣто бирата се пие въ голѣмо количество, се търсятъ и приготовляватъ повечето пълни и тежки червени вина, отъ колкото въ южнитѣ, гдѣто лекитѣ червени и бѣлитѣ вина се прѣдпочитатъ.

Размѣсванието на горнитѣ чужди вина къмъ мѣстнитѣ, се е прѣдприемало повечето отъ голѣмитѣ винари, отъ колкото при малкитѣ производители. Тъй напр. първитѣ сж размѣсили къмъ 124,878 хект. мѣстно — 77,275 хек. чуждо вино, когато отъ малкитѣ винари е било употрѣбено само 2,827 хект. и то къмъ 11,218 хект. мѣстно.

Употрѣблението на чуждитѣ вина въ Германия се прави повечето за подобрѣние на мѣстнитѣ и то главно по сила и боя. Като се вземе това прѣдъ видъ, то може да се допусне и отъ насъ износъ на вина за Германия (въ добри изобилни години), изисква се само да имаме търговска конвенция подобна на Италиянско-Германската.

Новитѣ дъсчени кошери.

Какъ работятъ и живѣятъ пчелитѣ, каква е тѣхната държавна наредба, дали тѣ ни принасятъ нѣкаква полза или не, — съ това малко сж запознати нашитѣ пчелари — практици. Единственната причина на това лежи главно въ тѣхното вѣхто или старо отгледвание. Пчелитѣ сж едни насѣкоми, които иматъ двояка полза за человѣкътъ: съ своятъ непрѣкъснатъ трудъ тѣ натрупватъ медъ и восъкъ, отъ който може да искара нѣкой грошъ, съ непрѣкъснатий си трудъ и разумната държавна наредба даватъ ни доста добъръ съвѣтъ. Тѣ ни доставятъ единъ малъкъ приходъ съ медътъ и восъкътъ, оплодяватъ растенията, и съ своятъ си трудъ, грижи и редъ ни даватъ добъръ примѣръ за поддържание. Тѣ сж стока, която не е изложена на голѣмъ рискъ, и изисква малко грижи; за тѣхното хранение не трѣбва сѣйдба: неж никой пазачь не може да ж опази да не пасе въ чуждо; не изискватъ никакъвъ пастирь съ скжпа заплата; нѣматъ никакъвъ данъкъ, за да се боимъ, че ако се не рожтъ ще изгубимъ.

Пчела сама си търси храница и вода. Сама си гради мѣстото за поставяние на тази храница, стига само ний да се погрижимъ за вънкашното устройство на това жилище за да може да се изучи животътъ на единъ человѣкъ, трѣбва да се живѣе нѣколко врѣме съ него; да изучимъ живота на едно животно, трѣбва да го наблюдаваме — съ една дума, каквото и да искаме да изучимъ, трѣбва да можемъ свободно да го наблюдаваме, трѣбва да има достъпъ тази свобода, трѣбва да бждемъ и заинтересовани. Въ противенъ случай това не може да стане. Ето защо и това жилище, т. е. жилището на пчелитѣ, трѣбва да бжде направено тъй щото да може свободно да се гледа въ него, какво и какъ работятъ пчелитѣ; какъ може по-лесно да имъ се вземе само медътъ и восъкътъ, а пчелитѣ оставжтъ; да се вземе само медътъ, а восъкътъ остави; и какъ по-лесно могжтъ да се запазжтъ отъ поврѣди, били тѣ животински или атмосферни. Причината за гдѣто нашето пчеларство не е напрѣднжло е и тая, че ний не сме запознати съ пчелния животъ. Запознати съ това, ний ще умѣемъ да использоваме и тѣхниятъ трудъ. Че ний отгледваме пчелитѣ за полза, а не за луксъ никой не ще откаже. Че малцина сж си направили смѣтка, за каква е била досегашната ни полза, пакъ никой не ще откаже. Незапознанството ни съ пчелния животъ и работа и отгледванието имъ въ стари кошове е била причината за отпадванието на този ни поминъкъ. Отгледванието имъ въ стари кошове ни ограничава отъ наблюдаванието животътъ имъ. Ако знаехме, какъ работятъ пчелитѣ и какъ по-лесно да использоваме тѣхния трудъ, ний щѣхме да замѣнимъ старитѣ плетени съ новитѣ дъсчени кошери.

Всичко се състои въ това, че ний като не сме запознати съ животътъ на пчелитѣ, отгледваме ги въ стари кошери, въ които не че не може нищо да се види, нъ и не може да се помогне. А цѣльта ни е за полза, а не за луксъ, казахме го и по-рано. Като тъй, ний за да извадимъ медъ отъ старий кошеръ, вмѣсто да вземемъ само медътъ, а пчелитѣ и пититѣ да оставимъ за послѣ, ний какво вършимъ? — Както си знаемъ! Изберемъ и вземемъ си жертвата — кошерътъ (ройжтъ) за умъртвяване обреченъ и започнемъ операцията. Обърнемъ го на горѣ съ устата и се насипва единъ половякъ вода въ него вътрѣ. Пчеличкитѣ измокрени, издавени, зашаматени отъ това ненадѣйно нападение, тѣ забравжтъ да се грижжтъ за животътъ си да спасжтъ, камо ли да защищаватъ и храната си. Умъртвени по този начинъ пчелитѣ ний вече свободно можемъ да вземемъ тѣхний трудецъ. Слѣдъ това изваждаме пититѣ, очисваме пче-

литѣ отъ тѣхъ, медътъ изстикваме съ ржцѣ, а восъкътъ се прѣработва за домашни потрѣби. А пчелитѣ? — тѣхъ ги испращаме на онзи свѣтъ! тѣ ни дадоха що ни трѣбваше!!.. Това е плодъ на нашето незнание. Емъ не знайемъ, емъ не послушваме съвѣтитѣ на другиго, запознатъ по отъ близо съ това. За да се използова трудътъ никой го не отказва, защото самата економия казва: отъ всѣко нѣщо да се извлече по-възможность по-голѣма полза, само тогава трудътъ ни ще бжде възнагражденъ; нъ и никой не слуша какъ трѣбва да стане това использование, макаръ и не запознатъ съ това. Убива се единъ рой съ нѣколко хиляди пчели за 2—3 оки медъ, безъ да се помисли каква полза щѣхж да ни принесжтъ тѣзи пчелички за идущата година, ако ги оставехме. Испаднемъ ли въ нѣкоя бѣда, даваме всичко, само животътъ си да спасиме, като хранимъ надѣжда, че послѣ ще можемъ съ трудъ всичко да си сдобиемъ. Още повече е за пчелитѣ. Какъ тъй не ни дожаляватъ нѣколко хиляди невинни насѣкоми, които иматъ много по-добъръ редъ отъ насъ — человѣцитѣ? Защо не се отнасяме къмъ тѣхъ по-добродушно и имъ вземемъ само храницата, а животътъ оставимъ? Какъ тъй не питаемъ капка милисть къмъ тѣхъ.

Взрете се въ пчелния животъ; погледнете на тѣхниятъ редъ; вникнете въ непрѣкъснатий имъ трудъ; запознайте се съ жилищата и начинътъ на животътъ имъ, азъ съмъ подпълно увѣренъ, че ще имате любовь едно, и ще вземете добъръ примѣръ за въ общественний животъ — друго. Запознати съ това вий ще умѣете да использовате трудътъ на тѣзи наши помощници. Помощници, казвамъ, за това, защото безъ тѣхното присжтствие много растения щѣхж да останжтъ неоплодени и безъ плодъ.

Другитѣ народи сж почувствували тази нужда отъ по-напрѣдъ и сж се запознали съ животътъ на пчелитѣ по-рано. Тѣ не ги държжтъ както насъ въ стари плѣтени кошери, а сж имъ направили „нови дъсчени“ т. е. отъ дъски. Прѣимуществото на новитѣ дъсчени прѣдъ нашитѣ стари плѣтени кошери е доста голѣмо. Тѣ сж тъй устроени, че въ тѣхъ може свободно да се глѣда какъ и какво работіжтъ пчелитѣ, а главното нѣщо е, че отъ тѣхъ можемъ свободно да вземемъ само медътъ, а пититѣ оставатъ заедно съ пчелитѣ здрави и ги пълніжтъ пакъ; можемъ да хранимъ пчелитѣ въ случай, че не могжтъ да си събержтъ храна по причина на лошо врѣме и др. т. Нашитѣ стари кошери иматъ и това неудобство, че отъ долѣ иматъ много отверствия отъ които постоянно сж изложени на жертва всѣкой день и въ всѣко врѣме. Какъ става това, какъ се взема медътъ отъ пититѣ, а тѣ да останжтъ цѣли ще видимъ по-послѣ, а сега малко да се запознаемъ съ вътрешното устройство на кошеритѣ — „дъсченитѣ кошери“. Дъсченитѣ кошери иматъ форма близо на единъ газенъ сандъкъ съ врата отъ едната страна; вътрѣ въ кошера се нареждатъ рамки, които иматъ форма приблизително като, черчеветата на дѣтинскитѣ училищни таблички, само, че сж малко по-тънки, по-широки и по-малки. На тѣзи черчевета пчеличкитѣ си правятъ пититѣ, така щото всѣка пита отдѣлно е заградена (обкована) съ дърво. Черчеветата т. е. рамкитѣ можемъ свободно да ги вадимъ и пакъ поврѫщаме вътрѣ. Вече, мислѭ, е близко до умътъ, че щомъ може да се извади питата вънъ отъ кошерътъ и послѣ пакъ повторно да се върне, то може лесно да се вземе медътъ отъ неѭ безъ повреда. Какъ става това исцѣждание на медътъ безъ питата да се поврѣди, това не е прѣдмѣтъ на моята статия. Достатъчно е да се спомене само това, че извадимъ ли питата вънъ отъ кошерътъ, то работата е вече лесна за вземанието на медътъ. За тази цѣль има особѣнни машини наречени „центрифуги“ и съ тѣхъ се работи; освѣнъ това, като се оставятъ пититѣ на слънчевата топлина или пъкъ въ стаята при искуственна, то медътъ се растапя, истича изъ дупчицитѣ, а питата остава цѣла. При такава полза на „дъсченитѣ кошери“ не остава нищо друго, освѣнъ да ги въведемъ.

Съ въвеждането на поменатитѣ дъсчени кошери ний имаме грамадна полза: Имаме по-вечето медъ, имаме по-вечето восъкъ, имаме и по-вечето роеве. Имаме по-вечето медъ, затова, защото прѣзъ годината можемъ нѣколко пѫти да вадимъ отъ една и сжща пита: пчеличкитѣ постоянно трупатъ; имаме и по-вечето ройеве, защото тука, както въ първий начинъ не обиваме роеветѣ, а тѣ оставатъ, и се размножаватъ.

Ще помислѭтъ мнозина, че да се копуватъ тѣзи дъсчени кошери е доста скъпо, това е така; нъ за него има и друго срѣдство. Тѣхното устройство е толкова просто, щото може всѣкой при това и не майсторь да го направи, достатъчно е само единъ пѫть да ги види какви сж. Изисква се само точность и акоратность. При това и тя е работа за прѣзъ зимно и дъждовно врѣме. Когато въ къра нищо не може нищо да се работи, тогава въ село подъ сушината прѣкрасно се дяла съ теслата. Такива дни прѣвъсходни могжтъ да се использоватъ подъ сушината, при това може и да се спести нѣкоя парица отъ кърчамата.

Отъ казаното до тука се вижда, че ползата отъ „новитѣ дъсчени кошери“ (впрочемъ тѣ не сж нови за другитѣ държави, нъ за насъ още сж нови, тъй като едва тукъ тамъ още се намѣрватъ) е доста голѣма, то надѣваме се че ще се заинтересоватъ мнозина да попитатъ какъ се приготовляватъ и си ги употребятъ. Съзнавайки ползата имъ, тѣ постоянно ще исхвърлятъ старитѣ плѣтени и ги замѣняватъ съ „новитѣ дъсчени“.

Отъ прѣдъ, прѣдъ вратата въ дъсченитѣ кошери има врата отъ джамъ, която врата се затваря по напрѣдъ, а послѣ и дъсчената. Отворимъ ли дъсчената врата то свободно можемъ да наблюдаваме какъ работіжтъ пчелитѣ и каква е тѣхната държавна наредба. И наистена, колко прѣмждро се занимаватъ тѣзи насѣкоми! Какъвъ добъръ редъ иматъ и колко справедливо управление! Тѣ съ нетърпение очакватъ пукването на пролѣтьта, пеквание на пролѣтното слънчице и разцъфтѣванието на трѣвитѣ. Дойде ли това врѣме, тогава всѣка работи непрѣкъснато като става жертва на трудътъ, било отъ птицитѣ или вѣтроветѣ! Вътрѣ въ кошерътъ иматъ голѣмъ редъ и спокойствие. Отворимъ ли дъсчената врата, то прѣзъ джамътъ ще видимъ, че всѣка тича и работи; никога не можемъ намѣри пчела да се е спрѣла и стои. Какъ отгледватъ и въспитаватъ малкитѣ си и колко голѣма чистота пазіжтъ въ кошерътъ си! Съ трудъ събиратъ храницата си, а съ жилото си іж пазіжтъ. Заради храницата си, оня дава животътъ си, като казва: „или да си заназіж храната, или по-добрѣ да умрж, отколкото да живѣіж, нъ безъ храна! Защо ми е животъ, когато нѣма хлѣбъ? Азъ имамъ жило и съ него ще се браніж: то не ми е дадено за да се краси!“ Наближи ли нѣкоя чужда пчела къмъ тѣхното кошерище, тѣ бързо се впущатъ и іж умъртвяватъ. Пчелитѣ не събиратъ храна за дембели и готовановци. Тѣ строго испълняватъ думитѣ на апостола Павла: „който не иска да работи, не бива и да ѣде“. Че това е тъй ще се увѣри всѣкой, гдѣто тѣ избиватъ всичкитѣ търтеи, като не оставіжтъ ни единъ за прѣзъ зимата да имъ ѣде медътъ.

Какъвъ добъръ примѣръ ни даватъ пчелитѣ съ своятъ животъ и наредба!

Цони Анчевъ.

С. Голѣмо-Ялари,

Вносъ и износъ на вината въ Англия прѣзъ миналата 1897 година.

Общий вносъ на вината въ Англия прѣзъ 1897 година е билъ 17,597,671 галони *). Отъ тѣхъ 12,130,904 галони е било черно, а останалото — 5,466,767 г. е било бѣло вино. Виното е внисано отъ разни страни и държави, като се распрѣдѣля по слѣдующий начинъ: 1) отъ южно-африканскитѣ колонии 10,000 галони, 2) Австралия 707,928 г., 3) — Германия 450,755, 4) — Холан-

*) Единъ галонъ е равенъ на 4·54 литри.

дия 692,234, 5) отъ Франция 4,396,692 галони черно и 2,200,353 галони бѣло, 6) отъ Португалия е внесено 3,961,104 галони, 7) отъ островъ Мадейра 129,377, 8) отъ Испания 2,342,260 галони черно и 1,951,439 галони бѣло вино и 9) отъ разни държави (по малко) е внесено 357,718 галони.

Виното е било внасяно въ бъчви и шишета както слѣдва: 1) въ бъчви 14,505,231 галони, отъ които, 11509127 галони черно и 2996104 галони бѣло и 2) въ шишета — 3,092,440 галони, отъ които 1,033,817 галони обикновенно — бѣло и черно вино и 2,058,628 галони шумяще вино. Отъ шумящето (шампанско) вино най-много е внесено отъ Франция, а именно 1,944,269 галони.

Отъ цѣлата Велико-Британия прѣзъ 1897 год. е било изнесено 960,793 галони вино, отъ което 769,822 галони въ бъчви и 142,801 галони въ шишета. Отъ изнесеното вино въ бъчви 476,731 гал. е било черно и 293,091 гал. бѣло; а отъ изнесеното въ шишета 39,567 галони е било обикновенно и 103,234 галони шумяще вино.

Вносътъ на виното въ Англия прѣзъ 1896 год. е билъ всичко 16,695,560 галони, значи прѣзъ 1897 год. вносътъ се е покачилъ близо съ единъ милионъ галони.

Въ сравнение съ по-първитѣ години 1896, 1895 и др. вносътъ на вината въ Англия прѣзъ въпросната 1897 год. е значително порастнѫлъ. Износътъ за сѫщата година, сравненъ съ по-първитѣ, е наопаки много по-малъкъ. Това нѣщо показва, че въ Англия вътрѣшната консумация на виното е много усилена и че виното тукъ е взело по общо употрѣбление, макаръ че цѣната му е много по-висока отъ тази на бирата и др.

Отъ горнитѣ статистически данни може да се забѣлѣжѫтъ много ясно слѣдующитѣ нѣща: 1) че въ Англия се пиѭтъ съ голѣмо прѣдпочитание червенитѣ и чернитѣ, отъ колкото бѣлитѣ вина. Тъй напр. отъ внесеното 14,505,231 галони вино въ бъчви — 11,509,127 галони е било черно, а само 2,996,104 галони е бѣло вино; 2) че въ Англия се употрѣбяватъ въ голѣмо количество силнитѣ южни ликйорни вина, каквито сѫ вината отъ Испания, Португалия, Мадейра, Южна Франция и др. и 3) че въ Англия се пиѭтъ и внисатъ вина само отъ добро качество — приготвени по винарската наука и отъ добъръ гроздовъ материалъ. По тази причина ний виждаме, че вноса на вината отъ Италия е малъкъ, отъ Гърция, Турция, България, Далмация и пр. е никакъвъ, когато Италия произвежда, слѣдъ Франция, най-голѣмо количество вино, на което неможе да намѣри тържище, и когато гроздовия материалъ на послѣднитѣ по нищо не отстѫпа на този отъ горнитѣ държави. Много често се внисатъ въ Англия вина изъ Гърция, Турция, Италия, Далмация и пр., но чрѣзъ Франция, Германия и Холандия, които ги купуватъ отъ тѣхъ, прѣработватъ ги, поразмѣсватъ ги съ своитѣ и така отиватъ като французски, Германски или Холандски вина.

Опититѣ правени съ нашитѣ вина въ Англия сѫ дали добри резултати, но само че сѫ останѫли неприложими за въ голѣмо количество, т. е. мостритѣ сѫ се удобрявали, — но виното въ едро не е било еднакво; или пъкъ сѫщото вино на мѣстото и въ мостритѣ е било много добро, а послѣ при транспортирането въ бъчви се е разбъркало, защото не е било готово за транспортъ. Обаче добри винарски дружества при добъръ подпоръ на гроздето въ изобилни години, би направили добра търговия съ вината си въ Англия.

Рецепти за мазило на течащи бъчви.

1) За прѣкратяване капанието (сълзенето) на бъчвитѣ се приготовлява слѣдующий мехлемъ: вематъ се 25 гр. прѣсна лой, 20 гр. чисть восъкъ, 40 гр. свинска масть, тѣзи се турятъ въ единъ сѫдъ на огъня, гдѣто се растапятъ при силно разбъркване. Слѣдъ това се снима за истивание. Прѣди да се истуди съвършенно се прибавва 25 гр. дървенъ пепелъ добрѣ отсятъ. Послѣдний се разбърква добрѣ и смѣсьта е готова за мазание. Може да се запазва за дълго врѣме, само че при употрѣблението се затопля.

2) Рецепта: 15 части вазелинъ, 5 части парафинъ и една часть гутаперчъ, се растопяватъ заедно въ сѫдъ, размѣсватъ се добрѣ и слѣдъ отмахването имъ отъ огъня се прибавва, при добро бъркание, 25 части каолинъ.

3) Рецепта, за по-силно течащи бъчви се вематъ: 42 гр лой, 34 гр. восъкъ и 67 гр. свинска масть, растапятъ се при бъркание, както и по-горѣ. Слѣдъ сниманието отъ огъня, прѣди съвършенното истивание, се прибавва 42 гр. присятъ пепелъ. При употрѣблението трѣбва да се истрие — поисуши мокрото мѣсто, да се намаже съ поумекчената маса и да се оглади добрѣ, подиръ което течението прѣстава. Запазва се за дълго.

4) Взема се: 42 части талкъ и 67 части свинска масть. Слѣдъ размѣсването имъ (чрѣзъ слабо загрѣване) се прибавва пепелъ, до като се позгъсти. Съ добитата смѣсь се маже гладко съ една четка.

5) За сѫщата цѣль се прѣпорѫчва още: 25 части лой, 20 части восъкъ, 40 части свинска лой растопена заедно и послѣ размѣсени съ 25 части присятъ пепелъ.

6) За пропукнѫти, чепати и др. мѣста силно течащи се взема цементъ и водно стъкло (Wasserglass). Приготовлява се една тестообразна маса, съ която се намазва течащето мѣсто, което прѣдварително се подсушава. При употрѣблението се загрѣва.

7) Вематъ се 50 части талгъ и 50 части восъкъ, растопяватъ се и се разбъркватъ. Послѣ това се прибавва къмъ смѣсьта дребенъ мряморенъ прахъ, или стъклено брашно, които добрѣ се разбъркватъ. Отъ послѣднитѣ се прибавва полвина отъ теглото на първитѣ двѣ. Получената смѣсь е твърдичка при обикновенна температура, затова трѣбва да се умѣкчава чрѣзъ понагрѣване прѣди да бѫде употрѣбена. Ако ще се употрѣбява за заливание на по-голѣми пукнатини и др., тогава трѣбва да се растопи при по-силно загрѣване и слѣдъ това да се нанесе на повредѣното мѣсто по бъчвата съ помощьта на една четка.

Тѣзи дни се получи извѣстието, че учителитѣ при Плѣв. Винарско-Земледѣлческо училище: Р. Власовъ и В. Вълчевъ сѫ освободени отъ занимаемитѣ отъ тѣхъ длъжности. Колкото ни нас-

кърби уволнението на първий, толкова ни зарадва това на вторий. Съ уволнението на Власевъ, ний губимъ единъ добъръ и незабравимъ другаръ, който въ случай на потрѣба, всѣкога се е притичалъ съ свойтѣ съвѣти и другарска помощь; а съ уволнението на Вълчевъ, се отървава цѣлото училище отъ единъ человѣкъ, който за всичко друго може да го бива, нъ не и за учитель въ едно срѣдно учебно заведение, кждѣто покрай научнитѣ познания, трѣбва да се даватъ на младежьта и такива —, които да ги подготвѭтъ за бждщи граждани, отъ които се чуствува такава голѣма нужда.

На мѣстото на Власева е назначенъ бившій Севлиевски училищенъ Инспекторъ г. Д. Коцевъ; а на мѣстото на Вълчева — Руссенскій Лѣсничай г. Б. Бозовъ.

Редакционно - административния коммитетъ на вѣстника ни, въ засѣданието си отъ 31 м. мѣсецъ, слѣдъ като взема прѣдварително мнението на всички другари - членове, не живущи въ гр. Плѣвенъ, рѣши съ пълно болшинство, *да се исключи досегашний членъ отъ редакционно - административния комитетъ — К. Илиевъ,* поради обидата нанесена на другаря ни г. А. Гечевъ.

Като съобщаваме горното, възползуваме се отъ случая, да искажемъ своето прѣзрение Илиеву, който въ единъ другарски разговоръ, затова че единъ отъ събѣседницитѣ му, до вчерашенъ другаръ, не се съгласилъ съ авторитетното му мнение, *че всички* Македонци и Бесарабци биле подли и ниски хора дига изненадано (хайдушки) бастона си и ударя по главата до вчерашний си другаръ, който до датата на варварската му постѫпка, най - много го е защищавалъ.

Скандалиозната постѫпка на Илиева, оправдава напълно народната поговорка: „Храни куче, да та лае“.

Ако у Илиева има капка съвѣсть, нека тази, макаръ и другарска присѫда (на която даваме много по - голѣмо значение, отъ колкото на всѣка друга —), му послужи за урокъ прѣзъ цѣлия му животъ.

Отъ коммитета.

Извѣстяваме, че за въ бждще, агентъ на вѣстника ни за Сѣверна България, остава г. НИКОЛА ВЪЛЕВЪ, комуто молимъ г. г. абонатитѣ ни, да иматъ пълното му довѣрие. Срѣщу внесения абонаментъ, той ще издава кочанни квитанции, които носѭтъ подписа на кассиера ни г. А. ГЕЧЕВЪ и печата на администрацията на вѣстника ни. За въ Южна България, остава досегашний агентъ г. Д. ТОДОРОВЪ. Както първий, — така и вторий, — иматъ право да събиратъ недобори отъ истеклитѣ години.

Отъ редакцията.

Министерство на Търговията и Земледѣлието.

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 4142.

Министерството на Търговията и Земледѣлието извѣстява на интересующитѣ се, че на 10-й Ноемврий т. г. ще се произведе при Държавното Винарско - Земледѣлческо Училище въ гр. Плѣвенъ *конкурсенъ испитъ* за учитель по лозарството и винарството при Държавното Нисше Овощарско - Лозарско Училище при гр. Кюстендилъ.

Кандидатитѣ за тази длъжность трѣбва да отговарятъ на условията, прѣдвидени въ чл. 27 отъ закона за земледѣлческото учение, и ще се испитватъ—главно практически по лозарство и винарство, като главни прѣдмѣти и бубарство и земледѣлие, като второстепенни, по материала прѣдвиденъ за окончателнитѣ испити при Срѣднитѣ Земледѣлчески Училища въ Княжеството. Заявленията си за допускание на испитъ кандидатитѣ трѣбва да испратятъ, придружени съ нуждитѣ документи, въ Министерството на Търговията и Земледѣлието най - късно до 5-й Ноемврий т. година.

гр. София, 13-й Октомврий 1898 год.

Главенъ Секретарь: **Хр. Ат. Фетфаджиевъ.**

Въ редакцията ни се намиратъ за проданъ подвързани и не подвързани цѣли годишни течения отъ I и неподвързани отъ II годишнина на вѣстника ни, които прѣдставляватъ единъ цѣненъ материялъ за всѣки винаръ — земледѣлецъ. Желающитѣ да иматъ неподвързани течения, нека испратѭтъ въ редакцията 3 лева и 75 ст., а за подвързанитѣ 4 лева и 25 ст.

Отъ редакцията.

Плѣвенъ, Печатница на Бакърджиевъ и Рачевъ.